

ཐལ་བཟོག་གི་འགེལ་བ་ལྷོ་གསར་འཁྱུག་སྒོ།

མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷོ་ཁྱེ།

ཐལ་བཟོག་གི་འགྲེལ་བ་ལྟོགས་པ་འདྲེན་སྒྲིག་གི་

མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟོ་གྲོ་ས།

༡༡། ཐལ་བསྐྱོད་གི་འགྲེལ་བསྐྱོད་གསར་འཛུགས། ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མ་ལན་པོ་རྩལ་ཁྲིམས་སྒོ་གྲས་གྱིས་མཛད།

ན་མོ་གུ་རུ་མ་རྩལ་ཡི།

མཁའ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་འབར་བའི་ལང་ཚོ་ཡིས། །

རབ་འབྱམས་ཤེས་བྱའི་དེ་ཉིད་མངོན་གཟིགས་ནས། །

དམིགས་མེད་ཐུགས་རྗེས་འགོ་ཁྱབ་སྐྱོང་བའི་གཉེན། །

ཐུབ་དབང་སྤྲུལ་བའི་དམ་པར་གྱིས་ཐུག་འཚལ། །

དྲི་མེད་རིགས་ལམ་དུས་མཐའ་མེ་ལྟེ་ཡིས། །

གཟུང་འཛིན་སྒྲོས་པའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་ཀྱན། །

ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱས་འདེབས་པ། །

འཕགས་མཚོག་ཁྲུ་བྱ་བྱུང་བར་བཅས་ལ་འདུད། །

མཚར་སྤྲུག་ཉི་གཞོན་འཛུམ་གྱིས་རྣམ་བྱེས་པའི། །

ཡིད་འོང་གྲུར་གྲུམ་གསར་བའི་མདངས་འཛིན་ལྟེ། །

ནམ་རོལ་གནས་ལྷ་རིག་པའི་བརྗེ་ཏེ། །

མི་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞབས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ། །

རྒྱལ་བསྟན་ཉི་མ་ལྷུང་རིར་སྒྲོགས་པ་ན། །

འཛིགས་མེད་བརྩོན་པའི་གོ་ཆ་སྤྲོད་ཆོགས་པས། །

སྒྲར་ཡང་ཤར་རིའི་ཚེ་ནས་འདྲེན་པའི་མགོན། །

མཚུངས་མེད་སྒྲ་མས་ཆེ་རབས་ཕྱིར་བར་སྒྲོངས། །

དེ་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས། གང་གིས་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཐུགས་བསྐྱེད་
ནས། །བསོད་ནམ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་མཛད་ཅིང་། །དུས་འདིར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེན་འགྲོ་བ་
ཡི། །མགོན་གྲུར་ཁྱོད་ལ་བདག་གིས་བསྟོད་པར་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞེན་དུ་སྟོན་པ་སྤུངས་སུ་
ཆོགས་པ་བདག་ཅག་གི་འདྲེན་མཆོག་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་
པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་
གྲངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་མཛད། མཐར་ཞིང་འདིར་མཛོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྩལ་བསྟན་ཏེ། གནས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱ་གྲོད་སྤང་པའི་རིར་འཁོར་སྤུན་
སུམ་ཆོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དུས་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པ་གདུལ་བྱ་
རིམ་གྱིས་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་ན། མཛོན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

དང་པོ་བསྐྱོར་བའི་རྗེས་སུ་ཚོས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་བཀའ་བར་བཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་འཛིག་རྟེན་ན་ལྟ་དང་མིར་བཅས་སུས་ཀྱང་མ་བསྐྱོར་བ་སྐྱོར་བར་མཛད་དོ། ། **དེ་**
ནས་སྟོན་པ་ཉིད་གྱི་ཞལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ར་འདས་ནས། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་
ན། །དག་སྤོང་སྤྱ་ཞེས་དེ་འབོད་འབྱུང་། །བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་ཕན། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་
པ། །ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཛོ། །རིག་པ་མ་བྱ་ཆེན་པོ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་
འབྱུང་། །བསྟན་བཅས་སྤྱ་ཚོགས་དོན་དང་ནི། །དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་དེ་རིག་གང་ཆེ་ལུས་དེ་
པོར་བ་ན། །བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་། །དེ་ནི་མཐར་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ངེས་པ་ཁོ་ནར་
ཡང་དག་འཕོབ། །ཅེས་དང་། **ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།** ལྟོ་སྐྱོགས་བེ་དེའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དག་སྤོང་
དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་སྤྱ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་སྐྱོགས་འཛིག་པ། །ར་
ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །སྤྱ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་
ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སྤྱ་སྐྱབ་བྱོན་ནས་ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དགོངས་པ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་གྱི་རིམ་པ་དེ་ཉིད་ཐུ་ཞིབ་གྱི་རིགས་པས་
གཏན་ལ་མཐ་སྟེ་ཤིང་རྟའི་སྤྱལ་ཆེན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྤོང་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་དབུ་
མ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་དེ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོམ་པའི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱས། །སྤྱ་སྐྱབ་གྱི་སྤོང་
བརྒྱད་འཛིན་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གཉིས་ལས་དབུ་མ་ལ་རང་རྒྱུད་དང་
ཐལ་འབྱུང་གཉིས་སུ་གྱེས། །དེ་ལས་རང་རྒྱུད་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་དང་ཞིབ་འཚོ་དང་ཀམ་ལ་གྲི་ལ་

སྟེ་ཤར་བ་གསུམ་དང་། དེ་ནམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་སོ། །ཐལ་འགྲུར་པ་ནི་ལྷ་
བ་གྲགས་པ་དང་ཞི་བ་ལྟ་དང་ཐོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་སོགས་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ནམས་
སོ། །མཁས་གྲུབ་དམ་པ་དེ་དག་གིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་སྒོལ་དེ་གཉི་གའང་ད་ལྟའི་བར་དུ་འཆད་
ཉན་གྱི་རྒྱན་མ་ཆད་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་བསྟན་པ་སྒྲ་དར་གྱི་དུས་ན་
མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་གསུང་གིས་གསལ་བར་མཛད་ཅིང་། བྱི་དར་གྱི་ཆེན་འཇོག་ལོ་ཆེན་པོ་
སོགས་ཀྱིས་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་སྐུ་དུས་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་དར་བར་མཛད་ཀྱང་རྗེས་སུ་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོལ་
ཆེར་མ་བྱུང་། དུས་བྱིས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱིས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་སྒྱིདོན་
དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་མཛད་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པས་དེང་སང་རྗེང་མའི་ཆོས་ལྷ་ནམས་ན་
འཆད་ཉན་གྱི་རྒྱན་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྲུར་པ་ནི་བྱིས་པ་ཆབ་ལོ་ཙུ་བས་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་རྩ་
འཇུག་བཞི་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་སོགས་བསྐྱར་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ། དེ་ལས་རིམ་
གྱིས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཐལ་འགྲུར་གྱི་སྒོལ་དེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྒྱ་ཆེར་དར་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབུ་
མ་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་ལ་འདིར་ཐོག་མར་དབུ་མའི་སྒྱིདོན་མདོ་ཙམ་འཆད་དེ། དེ་ལ།
དབུ་མའི་ངོ་བོ། དེས་ཆོག དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རྒྱབ་ཚུལ་མདོར་བསྐྱས་སུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱང་འཇུག་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་སོ། ། དེ་ཡང་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་
སྒྲུངས་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། འོད་སྒྲུངས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་

གཉིས་པའོ། །མཐའ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་གང་ཡིན་པ་ནི་བརྟག་ཏུ་མེད་པ། བརྟན་དུ་མེད་པ།
ཐོགས་པ་མེད་པ། མི་གནས་པ། ལྷང་བ་མེད་པ། ལྷམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་གནས་པ་མེད་པ་སྟེ་འདི་
ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དབྱུང་མའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་
ཡང་དབྱུང་ལྷང་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདིའོ་དེའོ་ཞེས་བརྟག་པར་མི་
རྣམས་པའི་ཕྱིར་བརྟག་ཏུ་མེད་པའོ། །གཞན་དག་ལ་བརྟན་པར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་བརྟན་དུ་མེད་
པའོ། །ནང་གི་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་ངོ་བོར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའོ། །ཕྱིའི་ཁམས་དང་།
སྟེ་མཆེད་ལྟར་སྣང་བར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མེད་པའོ། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པའོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་
པ་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་གི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱིར་མཐའ་བྲལ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཐབས་མང་ཡང་དབྱུང་མའི་
སྐབས་འདིར་ནི་ལུང་དང་བྱད་པར་དུ་འང་རིགས་པ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། **འཇུག་པ་**
ལས། ཇི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་
ན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདི་ལ་དགག་བྱ་དང་། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེས་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་རྩལ་དང་།
རང་ལ་ཉེས་པ་དེ་མི་མཚུངས་པའི་རྩལ་དང་བཞི་སྟེ། རིས་པ་བཞིན་དུ་འབེན་དང་། མདའ་དང་།

འཕེན་ཐབས་དང་། སྤྱབ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་

དང་པོ་དགག་བྱ་ནི། གང་ཟག་དང་ཚུལ་གྱི་བདག་གཉིས་ཏེ། **པད་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ལ་**
གདམས་པ་ལས། གང་ཟག་བདག་མེད་རྒྱལ་པོ་མཉན་པར་གྱིས། །གང་ཟག་ལྷ་མུང་རྒྱན་ཡིན་ཅིའི་
བྱིར་ན། །རྒྱ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་གང་ནས། །འབྲས་བུ་མུང་པོར་ཟག་སྟེ་དེ་ཡི་བདག་
བདག་ནི་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་འདི་ལ། །ང་དང་བདག་ཏུ་བབྱུང་ནས་ཆགས་འཇུག་ཏེ། །བདག་
ནི་ན་དང་ཤི་བཀྲེས་གང་གིས་དོགས། །བསྟོད་ན་དགའ་ཞིང་སྦྲད་ན་མི་དགའ་སྟེ། །དེ་ལ་དམིགས་
ནས་སྟེགས་ལྷ་རྣམས་འཇུག །ང་འམ་བདག་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །མུང་པོ་འདི་ལ་བརྟགས་ནས་
འབྲུལ་བ་ཡིན། །མིང་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་བདགས་པ་ཙམ། །ལུས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་ག་རུས་
རྣམས། །འབྱུང་ཆེན་འདུས་པ་བྱི་རོལ་ཕྱིག་པ་འདྲ། །སེམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་
མེད། །ཚུལ་ལ་བདག་མེད་རྒྱལ་པོ་མཉན་པར་གྱིས། །ཚུལ་ནི་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ཡིན། །བྱེད་པ་མེད་ལ་མཚན་ཉིད་འཛིན་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། **སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པའི་བརྒྱ་**
འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་
བོའི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་ཚུལ་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་
རྟོགས་ཏེ། ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། **དཔལ་**
རོང་ཐོམ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། རང་གི་ངོ་བོ་ལ། གང་ཟག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་མུང་པོ་ལྷ་ལ་བྱ། ཚུལ་
ནི་མུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ལ་བྱའོ། །

དེས་པའི་ཚིག་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཚོས་དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ཞེན། རྒྱལ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་
ལ། །མཚན་ཉིད་འཛིན་ལ་ཚོས་ཞེས་བྱ་ཞེས་འབྲུང་། ཞེས་དང་། **ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་**
བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་
པའི་སྒོ་དེ་རང་འཛིན་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ་ང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཞེས་དང་།
ངའམ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་
ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཞེས་དང་། དེས་ན་དགག་བྱ་གང་ཟག་དང་ཚོས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
མདོར་ན་ངའམ་བདག་དང་ཀ་བྱམ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྣང་བཞིན་པའི་ཚོས་འདི་རྣམས་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །སྟོང་ཉིད་མ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ངོར་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་འདི་རྣམས་ཉིད་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་
བཅུལ་མི་དགོས་ལ། བདེན་འཛིན་ཀྱང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངའོ། །ཀ་བའོ། །བྱམ་པའོ་སྙམ་པ་དེ་ག་ཡིན།
འདི་ལ་ངོས་མི་ཟེན་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། རང་ཅག་སོ་སྟེ་དག་གིས་དབུ་མ་མ་སྤྱང་བའི་ལྷ་རོལ་དུ་བྱམ་
སོགས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དང་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་སོགས་
བདེན་གྲུབ་དགག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱང་ད་ལྟ་རྒྱ་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱ་བ་བཟུང་བཞིན་པ་སོགས་འདི་ཉིད་ལས་གཞན་
ཞིག་ལ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། **དེས་ཤེས་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིན་མེ་ལས།** མི་སྟོང་བྱམ་པའི་པ་རོལ་
ན། །བདེན་པར་གྲུབ་རྒྱ་སྒྲིབ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **ལྷ་རྒྱུའི་ལྷ་མགྲུང་ལས་ཀྱང་།** ད་ལྟ་
རང་ངེ་ཡི་སྒོ་གསལ་འགའ་ཞིག ། ཚིགས་སྤུབ་བདེན་གྲུབ་སོགས་བརྗོད་ལ་ཞེན་ནས། །སྤང་བ་ལིང་

ལིང་འདི་རང་སར་བཞག་སྟེ། །དགག་རྒྱ་རྩ་ཅན་ཞིག་འཛོལ་བར་འདུག་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤང་
བ་མ་བཀག་པ་ལ་མི་དགུས་པར་མཛད། །ཁ་ཅིག་གིས་ལིང་ལིང་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་གོ་དགོས་
ཞེས་ལུང་སྒྲུབ་མཐའི་ཚིག་གིས་སྒྲུབ་མོད། ལིང་ལིང་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་གོ་བར་གསུངས་པ་
བདེན་ཀྱང་། སྤང་བ་ལིང་ལིང་འདི་ཞེས་བདེན་འཛིན་ཅན་གྱི་ངོར་སྤང་བ་འདི་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཡིན་
པས་དེ་མི་འགོག་པར་དགག་རྒྱ་གཞན་པ་བཙལ་བ་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་པར་གིན་ཏུ་གསལ་
ལོ། །དེ་ལྟར་བུམ་སོགས་གྱི་སྤང་བ་འདི་ཉིད་འགོག་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་དེ་དོན་དམ་
པར་གྲུབ་པ་དང་། ཐལ་འགྲུར་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་བྱེད་པས་སྤང་ཙམ་
ཡང་འགོག་པར་བྱེད་དེ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བ་མི་བཞེད་པ་འང་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་དུ་མ་
གེས་ན་དབུ་མའི་རིགས་པས་ཅི་ཙམ་བཀག་ཀྱང་ཤགས་འགྲེད་པ་ཙམ་ལས་འཁོར་རྩ་ལ་ཅི་ཡང་
གཞོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དགག་བྱའི་ཐད་འདིར་བོད་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་རྣམས་གྱིས་དགག་གཞག་
མང་པོ་མཛད་འདུག་ཀྱང་གནད་ཟེན་ན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་འགོག་བྱེད་རིགས་པ་ནི། ཀྱན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཆོའི་མཁས་འཇུག་ལས། རྒྱ་ལ་
དབྱེད་པ་རྩོ་རྩེ་གཟེགས་མ། འབྲས་བུ་ལ་དབྱེད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ། འགོག་ རོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་གཅིག་དུ་
བྲལ། ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གཏན་ཚིགས་བཞིའི་རྩུལ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་གཏན་ཚིགས་བཞི་སྟེ།

དེ་ལས་དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལྟ་ལྟར་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་གྲུ་དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་

མ་བྱས། གཉི་གས་མ་བྱས། དབང་ཕྱུག་གིས་མ་བྱས། དུས་ཀྱིས་མ་བྱས། རང་བཞིན་ལས་མ་བྱུང་།
རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་ཏེ། ཞེས་དང་། **རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།** བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་
མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སྦྱོར་དུ་འགོད་རྒྱུ་ནི་ **ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ་ལས།** ཇི་ལྟར་
སྒྲུང་བཞིན་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་
ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མི་ལམ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདག་སྐྱེ་འགོག་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་ན། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ནི། དངོས་པོ་ནམས་ཆོས་
ཅན། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། རྒྱུའི་དུས་སུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དགོད་དོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་
དག་ན་ཅེ། ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན། སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། གྲུབ་ཟིན་པ་ཡང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོ་མས་དགོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡང་གྲངས་ཅན་པ་ན་ཅེ། རྒྱུའི་
བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ནི་སྐྱེ་ལ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ནི་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་
འབྲེད་ན། མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱེད་བྱང་པར་དེ་འདུལ་
བོ་ཅག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་དགོད་
དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གྲངས་ཅན་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ངོར་བྱང་པར་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་རིགས་པ་གང་ཡང་
དགོད་རྒྱ་མེད་དེ། མེད་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་གང་ཞིག་བཀོད་ཀྱང་ལྟར་སྒྲུང་འབའ་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ། འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུང་ནི། **གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས།** གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ན་མེ་ཕྱེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལ། མེ་ཕྱེ་ལས་མུན་པ་མི་སྐྱེ་ན། མེ་གཞན་ལས་དུ་བ་གཞན་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་རིགས་པར་ཐལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་སྤེལ་སྐྱེ་བ་དག་ན་རེ། བྱལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ནི། དེ་ལས། བྱལ་བ་མ་གྲུབ་པར་རྟོག་ན། མུན་པ་ལས་གཞན་མེ་ཕྱེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོད་དུ། དུ་བ་ལས་གཞན་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བའང་མི་རུང་ལ། དུ་བ་ལས་གཞན་མེ་ལས་དུ་བ་སྐྱེ་བའི་ཚོད་དུ་མུན་པ་ལས་གཞན་མེ་ཕྱེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་སྐྱེ་བར་མགོ་མཉམ་པས་བྱལ་བ་གྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཁོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན། མེ་ཕྱེ་ལས་ཚོས་ཅན། མུན་པ་འབྲུག་པོ་སྐྱེ་བར་ཐལ། བྱོད་ལས་མུན་པ་གཞན་མུན་པ་ལས་ཀྱང་བྱོད་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །ཡང་དེ་དག་ན་རེ། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྐྱུབ་བྱེད་བསྐྱུབ་བྱེད་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ལས། གལ་ཏེ་དུ་བ་ལས་གཞན་དུ་གྲུང་པའི་མེ་ཕྱེས་དུ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པས་དུ་བ་སྐྱེད་ལ། མུན་པ་ལས་གཞན་མེ་ཕྱེ་ལས་མུན་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པས་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། བྱེད་པར་དེ་བསྐྱུབ་བྱེད་མཚུངས་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། མེ་ལ་དུ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ལ། མེ་ཕྱེས་མུན་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་བྱེད་པར་ཉིད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེན་བྱེད་པར་དེ་ནི་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་བཞོད་ཀྱང་མ་

གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

དང་པོ་ནི། **རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།** འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག མཐོང་ངོ་སྒྲུལ་དུ་ཁྱོད་སེམས་
ན། །ཞེས་དང་། **བཞི་བརྒྱུ་པ་ལས།** གང་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་དེར། །སྟོང་པའི་གཏན་ཚིགས་
དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། **འཛུགས་འབྲེལ་ལས།** འདིར་སྒྲུལ་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་
གཞན་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་ལ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བར་ཐལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཟེར་བ་ལ། དོན་དཔྱད་རིགས་པས་མ་
བརྟགས་པའི་ཆོན་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་སྣང་བ་ནི་བདེན་མོད། དེ་ནི་འདིར་འགོག་པའང་མ་ཡིན་ལ།
བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པ་ན་ནི་མཐོང་བར་ཡང་མི་གྲུབ་ཅིང་མཐོང་བར་སྣང་བ་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིན་པས་
དེས་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་མི་འོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། **རྩ་ཤེས་གྱི་ལུང་སྒྲུ་མའི་འཕྲོས་ལས།**
འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག གཏི་མུག་ཉིད་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། **བཞི་བརྒྱུ་པའི་ལུང་**
དའི་འཕྲོས་ལས། གཟུགས་མཐོང་ཆོན་བྱུམ་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་ཁོ་ན་མཐོང་མི་འགྱུར། །བྲུམ་པ་
མངོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའང་། །དེ་ཉིད་རིག་པ་སུ་ཞིག་སྟེ། །ཞེས་དང་། **འཛུགས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་།** འདི་
ལྟར་གང་སྐྱ་ལུའི་ལྷ་གྱའི་རྒྱ་ནི་སྐྱ་ལུའི་ས་བོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ལ། སྐྱ་ལུའི་ས་བོན་གྱི་
འབྲས་བུ་ནི་སྐྱ་ལུའི་ལྷ་གྱ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཀོ་
གང་ལས་ཡིན་ཞེས་རེ་ཞིག་འདི་ཉིད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་སྒྲུ་བ་འདི་ལ་འདྲི་བར་བྱའོ། །སྒྲུས་པ། དེས་པ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དེས་པ་མཐོང་ཞེས་བརྟགས་པ་ཞིང་བརྟགས་པ་ན། གང་

གི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་ངེས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་སྒྲུབ་འདིས་ནི་ངེས་པའི་རྒྱ་
མ་བརྟན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཉེས་པ་ཁྱད་ཟད་ཀྱང་སྤང་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་ཀུན་
འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཤོད་པ་མེད། །ཅེས་དང་། **མདོ་**
ལས་ཀྱང་། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཕྱེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་
དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། འདིར་འབྲས་སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རུས་པའི་དོན་ལ་གྱི་ཉེ་
རྒྱུན་ཅན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་གིས་བྱ་བར་རུས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་འབྲས་སུ་
འདི་བརྒྱུད་པར་རུས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་ལོ་
ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་སུའི་དངོས་པོ་ཡིན་གྱི། གཞན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
གཞན་ཡིན་ཡང་རྒྱུད་པའི་རུས་པ་ཡོད་པས་རྒྱུད་ཀྱི་མེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་ལ། **བྱང་རུབ་**

སེམས་འགྲེལ་ལས། རྟེན་མཚུངས་པ་ཡིས་དོན་བྱེད་པ། ཁྱི་ལམ་གཤོད་པ་བཞིན་མིན་ནམ། ཁྱི་
ལམ་སང་པའི་གནས་སྐབས་ལ། །དོན་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རུས་པ་ཡོད་
པས་དོན་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། ཁྱི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལྟར་ཡིན་ལ། སང་པའི་ཆོན་དོན་
བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་དོན་དཔྱོད་ཀྱིས་དཔྱོད་པའི་ཆོན་འདུང་ཁྱད་པར་འབྱེད་
མི་རུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྒྱུད་མི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ནི་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་

ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དབྱད་པ་ན་ས་བོན་གྱིས་མྱ་གུ་སྦྱེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་
སྦྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོན་བྱེད་ཡོད་པས་དེའང་ལན་དུ་མི་རུང་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་མ་བྱ་བྱང་བཙོན་
སོགས་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དབྱད་ན་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མ་ལུས་ཐ་སྦྱད་ཙམ་
དུའང་མ་གྲུབ་པས་གཞན་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་སྦྱེ་ལ་འགའ་ཞིག་ལས་མི་སྦྱེ་བའི་
རྒྱ་མཚན་གཏན་ནས་མི་རྟོག་པས་དབེ་དང་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བྱང་པར་རི་ལྟར་བྱེས་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་འབྲུལ་བའི་སྟོང་ར་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ལས་མེད་པས་མཐར་དངོས་པོར་སྦྱབ་དག་གི་
རིགས་པའི་ཐུག་རྒྱགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་མྱ་རབས་པ་དག་ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་དཔྱད་འབྲུལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དངོས་སྦྱབས་
ལའི་དུ་བ་དེ་ཆང་མང་གི་དུ་བ་དང་དུ་བ་ཙམ་དུ་ལྷོག་པ་གཅིག་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལ་ལའང་མི་
ཡོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་མྱ་གུ་རང་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ས་བོན་ལས་སྦྱེན། ས་བོན་དང་
གཞན་ཙམ་དུ་ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་མེ་དང་སོལ་བ་ལས་ཀྱང་སྦྱེ་བར་ཐལ་བ་བརྟེན་པ་དང་། རང་ལ་
མི་ལྟ་བའི་ཀ་བས་གཞན་ལ་མི་ལྟ་ན། དེ་དང་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་ཙམ་དུ་ལྷོག་པ་གཅིག་པའི་མིག་གི་
དབང་པོས་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཐལ་བ་བརྟེན་པ་སྟེ། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡིན་
མིན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་གཙང་ནག་པ་སོགས་གསུངས་
སོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་ནི། འདི་མདོ་ཅི་རིགས་པ་ལས་བསྟན་ཞེས་

གསུངས་ལ། **སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས།** ཡོད་ཕྱིར་ཡོད་པ་སྐྱེ་མིན་ཏེ། མེད་ཕྱིར་མེད་པ་སྐྱེ་མ་
ཡིན། ཆོས་མི་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། ཞེས་དང་། **བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།** འབྲས་བུ་ཡོད་ཉིད་གང་
འདོད་དང་། འབྲས་བུ་མེད་ཉིད་གང་འདོད་ལ། བྱིམ་གྱི་དོན་དུ་ག་པ་ལ། ཁོགས་པ་འི་རྒྱན་ནི་
དོན་མེད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དག་སྦྱོར་དུ་འགོད་ཚུལ་ **ཡིད་བཞིན་མཛོད་འགྲེལ་ལས།**
དངོས་སྣང་སྣ་ཚོ་གས་པ་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་བ་དང་བལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལས་སྐྱེའོ་ཞེས་དངོས་སྣ་བའི་གྲུབ་མཐའ་
འཛིན་པ་དག་དང་འཛིན་རྟེན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་མོད་ཀྱི། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་སྐྱེ་
བར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འབྲས་བུ་དེ་དང་བོ་ཉིད་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱེའོ་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་སྐྱེ། ཡོད་
པ་ཞིག་སྐྱེ་ན་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་ནས་བཀག་ཟིན་པ་ལྟར་མི་འཐད་དོ། ལལ་མོ་ཆེ་ཞིག་
གིས་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། ད་ལྟ་ས་བོན་ཙམ་ལས་མེད་ཀྱང་སྟོན་དུས་སུ་སྤར་མེད་
པའི་ལོ་ཉོག་སྐྱེའོ་སྟམ་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཟུ་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་
འབྲས་བུ་དེར་བྱ་བ་ཞིག་ནི་དེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཅི་ཡང་མ་བྱས་ན་དེས་དེ་བསྐྱེད་ཅེས་
པའི་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ག་ལ་ཡོད། བྱ་བ་བྱེད་ན་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱས་བྱེད་དམ་རྒྱ་སྤར་གྲུབ་པས་
འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད། དང་བོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རི་སྲིད་དུ་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་
ནི་རྒྱུའང་མ་གྲུབ་པས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་མཁན་མེད་ལ། རྒྱ་གྲུབ་པ་ན་ནི་འབྲས་
བུའང་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་ལ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་ལེགས་པར་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་རང་གི་རོ་བོ་ཡོད་པའི་ཆེན་འབྲས་བྱ་དུང་མ་གྲུབ་པས་
གང་དུ་འང་མེད་དོ། །མེད་པ་ལ་ནི་རྒྱས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་བྱེད་ཐབས་མེད་དེ། གང་མེད་པའི་ཆོས་དེ་ནི་
ཕན་གོད་གང་གི་འང་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་གཉིས་པ་ན་རྩལ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་
རོ་ཡང་མཐོང་མ་ཐོང་བས་འབྲེལ་མེད་ཁོ་ན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཞིབ་པར་བརྟགས་ན་རྒྱས་འབྲས་བྱ་ལ་བྱ་བ་
ཅི་ཡང་བྱས་པ་མེད་མོད། རྒྱ་འདི་སྣང་བ་ཡོད་པས་འབྲས་བྱ་སྣང་བ་འང་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཙམ་ལས་
གཞན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རི་ལྟར་བཙལ་གྱང་མི་རྟེན་དེ། འདི་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ཞེས་
བྱའོ། །**གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།** དངོས་པོ་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་
སྐྱེ། དངོས་མེད་དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་སྟེ། དངོས་མེད་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་ལོ། །དངོས་པོ་དངོས་པོར་མི་
འགྱུར་ཏེ། དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་རོ། དངོས་མེད་དངོས་མེད་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་
དངོས་མེད་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དངོས་མེད་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དངོས་མེད་དངོས་
པོར་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་འང་འདི་དང་འབྲ་སྟེ། རང་ཅག་གིས་འབྲས་བྱ་ད་ལྟ་དངོས་མེད་ཡིན་
པ་ཞིག་མ་འོངས་པར་དངོས་པོར་སྐྱེ་འོ་སྟེ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་འགྱུར་འོ་སྟེ་མ་མོད། དེ་ནི་མི་སྲིད་དེ།
ད་ལྟ་དངོས་མེད་ཡིན་ན་དེ་སྟེ་ལའང་དངོས་པོར་སྐྱུར་བའི་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་དེ། དེ་རྒྱ་གང་གིས་
གྱང་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །**སྟོན་འཇུག་ལས།** དེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་རྒྱ་ཡིས་
གྱང་། དངོས་པོ་མེད་པ་བརྒྱར་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་འབྲས་བྱ་འདི་རྣམས་ཅི་
ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེན། **རིན་ཆེན་ཐང་བ་ལས།** རི་ལྟར་སྐྱུ་མའི་གླང་པོ་ནི། །གང་ནས་མ་འོང་གར་མི་

འགོ། །སེམས་སྒོངས་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གནས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་
སྒྱུ་འདྲ་བ། །གང་ནས་མ་འོང་གར་མི་འགོ། །སེམས་སྒོངས་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་
གནས་པ་མེད། །ཅིས་དང་། **དཔལ་འོང་ཐོས་པ་རྒྱུ་ཉེའི་ཞལ་ནས།** དེ་ལ་སྒྱུ་མའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་
ན། །འདི་ལྟར་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་དེ་ལྟར་གིང་བྱ་དང་གསེག་མ་ལ་སྒྱུ་གས་པ་ལ་འདྲའ་གཟུགས་བྱས་
ཏེ། །གྲོ་མོ་ལ་སྒྲགས་གྱིས་བཏབ་ནས་སྒྱུར་བ་གོ་མས་པས་བསྐྱེད་ན། །སྒྱེས་པ་དང་བྱད་མེད་དང་རྟ་
དང་གྲུང་པོ་ལ་སྒྱུ་གས་པའི་གཟུགས་སྣ་ཚོ་གས་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་པོ་བྱུང་བའི་ཚེ་ན་
གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་། །སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ན་འང་སྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་མཚན་ཉིད་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
ཡིན། །སྒྱུ་མ་བསྐྱས་ནས་འགགས་ཤིང་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཚེ་འང་གང་དུ་འང་མ་སོང་། །གང་
ཡང་འདི་སྐད་དུ་སྒྱུ་མ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དབང་པོའི་སྒྲོན་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ད་ནས་མི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་
ཟད་དེ། །དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱན་ནི་འཆད་ཅིང་ལྷོག་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་འང་
མེད་དེ། །འདི་ལྟར་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བ་གཉིས་གཉིས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་
ཡིན་མོད་ཀྱི། །རི་སྤྱིད་དུ་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྣང་བ་འང་དམིགས་ལ། །སྣང་བ་ཙམ་དེའི་
མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ཏེ། །འདི་ལ་དོན་གྱི་ཆ་གཞན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་
པས་སྒྱུ་མ་སྒྱུ་མ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་སྣ་ཚོ་གས་སྣང་བ་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །རི་སྤྱིད་དུ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་དེ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་ཉི་བར་གནས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་དངོས་པོ་སྣ་ཚོ་གས་སྣང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། །དེ་དང་པོ་བྱུང་

བའི་ཆེ་ནའང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་། སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ནའང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ཟད་ན་འགགས་ཤིང་མི་སྤང་བར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེ་ནའང་དུ་འང་མ་སོང་། གང་ཡང་འདི་སྐད་དུ་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ད་ནས་མི་
 སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། སྤང་བ་འདི་དག་གི་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱན་ནི་འཆད་ཅིང་ཕྱོག་པའང་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པའང་ཕྱེད་དེ། སྤང་བ་དང་མི་སྤང་བ་གཉིས་གའང་དབྱེར་མེད་པར་མཚན་ཉིད་
 མེད་པར་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་ཉི་བར་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྤང་བའང་
 དམིགས་ལ། སྤང་བ་ཙམ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་དོན་གྱི་ཆ་གཞན་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་ཕྱེད་པས། དེ་བས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཅག་གིས་སྦྱུ་མའི་རྟ་སྤང་དེ་རྒྱན་པ་ཡིན་པར་ཀྱང་གྱིས་འདོད། རྒྱ་
 མཚན་གང་ལ་ཕྱེད་ན། རྟ་སྤང་དེ་དག་དང་པོ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བྱུང་། མཐར་གང་དུ་འང་མི་འགོད་
 ལྟ་འང་རྟོ་ཤིང་སོགས་ལ་སྒྲགས་བཀའ་བ་སོགས་ལས་གཞན་མེད་ཀྱང་སྟོ་བུར་དུ་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་པ་
 འདི་ལ་ཕྱེད་པར་སྤང་ན། དེ་ནི་སྦྱུ་གུ་ལའང་སྟོ་ཀྱང་ནས་མཚུངས་པ་ཡིན་མོད། ཐོག་མེད་ནས་འོངས་
 པའི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་མ་ཤེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །འདི་ལ་ཞིབ་པར་བསམས་ན་སྦྱེ་མེད་དང་
 རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ལ་གོ་བ་ལེགས་པོ་རྟེན་པར་གདོན་མི་ཟེམ། །

གསུམ་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྟོ་གོས་ཆེན་པོ། རུལ་

བྱ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བརྟགས་ན་དངོས་པོ་མི་དམིགས་ཏེ། མེད་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་ལོག་པའི་བ་ལང་གི་རྩ་ཡོད་པར་མི་བརྟག་གོ། ཞེས་དང་། རྫོ་བྱོས་ཆེན་པོ། དེ་
 བཞིན་དུ་རི་བོང་གི་རྩ་ནི་བ་ལང་གི་རྩ་ལས་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་གི་རྩ་འདྲུལ་སྤྱོད་མོ་རྣམ་པར་བྱེ་
 རྟེན་དུ་སྤྱོད་མོ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་གཞིག་ན་དུལ་སྤྱོད་མོའི་མཚན་ཉིད་ལའང་མི་གནས་ན་དེ་ཅི་ལས་
 ལྟོས་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བན་རྩུབ་དུ་ནི་འབྲེལ་བ་ལས། །རིང་དང་ཐུང་ལ་སོགས་པ་
 འགྱུར། །ཡོད་པ་སྐྱབ་པ་མེད་པ་སྟེ། །མེད་པ་སྐྱབ་པ་ཡོད་པ་འོ། །དུལ་སྤྱོད་དུ་ནི་རྩ་སྤྱོད་གཞིག་
 རྟེ། །གཞུགས་ལ་རྣམ་པར་བརྟག་མི་བྱ། ཞེས་དང་། **རིན་ཆེན་སྤྱོད་པ་ལས།** རི་ལྟར་རྩུ་ཤིང་ཡན་
 ལག་དག མ་ལུས་བཅས་ཏེ་རྣམ་བཤིག་ན། རི་ཡང་མེད་ལྟར་སྐྱེས་བྱུ་ཡང་། །ཁམས་བཅས་
 བཤིག་ན་དེ་དང་འདྲ། ཞེས་དང་། **བྱང་རྩུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས།** སྤྱོགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤྱོད་པ་
 ཡིས། །དུལ་སྤྱོད་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་མཐོང་། །གང་ལ་ཆེན་ཀྱིས་བརྟགས་པ། །དེ་ནི་དུལ་སྤྱོད་རི་ལྟར་
 འཐད། ཅེས་དང་། **དབྱུ་མ་རྩུབ་ལས།** བདག་དང་གཞན་སྤྱོད་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་
 གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཞུགས་བརྟན་
 བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །**དེ་ཉིད་ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལས།** རོན་དུ་སྤྱང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། དངོས་
 པོ་དངོས་མེད་གང་དུ་འདང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྩ་རྒྱ་བཞིན།
 ཞེས་དང་། **གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས།** གང་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བས་བྱུང་བ་དེ་བདེན་པའི་
 དངོས་པོས་སྤོང་བས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྤྱང་བའང་

དོན་དམ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་
ཡང་རང་ཅག་གིས་བདེན་པར་འཛིན་རྒྱུའི་སྒྲུལ་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། སྒྲུལ་བྱ་འདི་མ་དབྱེད་ན་གོས་
ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུང་བའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲོས་མ་དགོས་མོད།
དབྱེད་ན་དེའི་དྲུལ་སྤྲ་རབ་ཙམ་ཡང་མི་རྟེན་དེ། སྒྲུལ་བྱ་བཞིག་ཆོ་སྒྲུལ་མ་ཙམ་ལས་སྒྲུལ་བྱ་རང་གར་
སོང་ཆ་མེད། སྒྲུལ་མ་བཞིག་ཆོ་སྒྲུ་ཉག་ཙམ་ལས་སྒྲུལ་མ་འང་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འགྱུར། སྒྲུ་ཉག་
བཞིག་ཆོ་དྲུལ་སྤྲན་དང་། དེའང་བཞིག་པས་མཐར་གྱིས་དྲུལ་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུང་མཐའ་ཆ་གསལ་དབྱེར་
མེད་པ་ལ་བྱུག དེའང་བཞིག་པས་ཟད་ནས་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར། དེ་ལྟར་བྱི་མ་
བྱི་མའི་ཆོན་སྒྲུལ་སྒྲུལ་དག་མི་རྟེན་དེ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་མི་སྒྲུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲུ་མའི་གོང་ཁྱེར་
བཞིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཏེ། དཀར་
དམར་གྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་འཛིག་རྟེན་འདི་ནི་དབྱེད་ཅིང་དབྱེད་ཅིང་རྒྱུ་ཤིང་གི་
སྟིང་པོ་ཁོ་ན་ལྟར་དུ་སོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་གོ། རྣམ་པར་གཤེས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་
ཕྱིས་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དང་དེ་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་དུ་མ་དང་མཐར་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་པར་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་རྒྱས་པར་དབྱུ་མ་རྒྱན་དང་དབྱུ་མ་སྒྲུང་བ་
ལྟར་དུ་གཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཚིགས་ནི། གྲུའི་རྒྱལ་པོ་མ་གྲོས་པས་ཞུས་པ་ལས། ཆོས་
གང་རྒྱུའི་ཁ་ན་ལས་པ་དེ་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཁ་ན་ལས་པ་འོ། །གང་རྒྱུན་གྱི་ཁ་ན་ལས་པ་དེ་ནི་མ་རྒྱེས་

པའོ། །གང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་སྟོང་པའོ། །གང་སྟོང་པ་དེ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །གང་མཚན་མ་མེད་
པ་དེ་ནི་སྟོན་པ་མེད་པའོ། །གང་སྟོན་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཞི་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་
གང་ཡིན་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད། །རྒྱུ་ལ་རག་ལས་གང་ཡིན་སྟོང་པར་
གསུངས། །སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་དེ་ནི་བག་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། **དེ་ཉིད་ཡིད་བཞིན་མཛོད་**
ལས། སྒྲུང་ཙམ་ཆོས་ཙན། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
བརྟན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། **གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས།** གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་
དེ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྒྲུང་བའང་
རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཆོག་
གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེས་པ་འཇམ་བཅའ་གསལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མ་
ལྟོས་པ་མེད་དེ། **རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།** དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པ། །འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པའི། །དངོས་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཏེ། །ལྷ་རན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་ལ། **ཟླ་བའི་**
འཇགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ནི་ལྷ་རན་འདས་པ་འང་ཀུན་རྫོབ་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་སུ་གསུངས་
ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་བཅའ་གསལ་པའི་ལྷ་རན་འདས་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་

གང་ཡིན་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་
 ལྟོས་དགོས་པ་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། བརྟན་གྱི་ཚོས་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། མེད་རང་བཞིན་ཆ་བཡིན་
 བས་དེ་ཡིན་པ་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། ། **རྩ་ཤེས་ལས།** རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་
 ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། །རི་ལྷ་བྱར་ན་བྱུང་བར་
 འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཡང་གང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ན་ནི་དོན་དུ་མ་སྒྲིམ་པ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་ར་
 ལྷ་གྲུ་ནི་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པར་སྣང་མོད། དོན་ལ་དེའི་སྒྲིཚུལ་དཔུང་ན་
 གཏན་ནས་མི་རྟོག་པའི་བྱིར་ཏེ། **རྩ་ཤེས་ལས།** གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི། །ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་
 སྒྲིེ་འགྱུར་ཞིང་། །ཚོགས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི། །རི་ལྷ་ར་ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྒྲིེ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་
 རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི། །ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྒྲིེ་འགྱུར་ཞིང་། །ཚོགས་ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི། །རི་ལྷ་ར་
 ཚོགས་པ་ཉིད་ལས་སྒྲིེ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི། །ཚོགས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་ནི། །ཚོགས་ལ་
 གཟུང་དུ་ཡོད་རིགས་ན། །ཚོགས་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་དུ་མེད། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི། །ཚོགས་
 ལ་འབྲས་བུ་མེད་ན་ནི། །རྒྱ་རྣམས་དང་ནི་རྒྱུན་དག་ཀྱང་། །རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཡིན་མཚུངས་པར་
 འགྱུར། །གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་ལ། །རྒྱ་བྱིན་ནས་ནི་འགག་འགྱུར་ན། །གང་བྱིན་པ་དང་གང་
 འགགས་པའི། །རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་འགྱུར། །གལ་ཏེ་རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་ལ། །རྒྱ་མ་བྱིན་པར་
 འགག་འགྱུར་ན། །རྒྱ་འགགས་ནས་ནི་སྒྲིམ་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་དེ་དག་རྒྱ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་

གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་དབྱད་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཚུལ་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཞིག་
 གཞག་ཚུལ་ཅུ་བ་ནས་མེད་ཀྱང་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ཞེས་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་
 ཚོགས་པ་ན་གང་ལ་འབྲས་བུ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་འང་འབྲུལ་བའི་སྒོ་རོར་འབྱུང་
 བ་འདི་ཙམ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ནས་གང་བྱུང་བ་དེ་ནི་
 བཙུང་མ་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མེད་བཞིན་དུ་སྒོ་བྱར་དུ་སྒྲིང་
 ལ། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་འགགས་པ་ན་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྒྲིང་བཞིན་དུ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་
 སྒྲིང་ཡང་མེད་ལ་ཕྱིས་ཀྱང་མེད་པའི་བར་དེར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་སྒྲིང་བར་བྱས་ཏེ། སྒྲིང་
 བཞིན་པའི་ཚོ་ནའང་ངོ་བོ་བཙུང་ན་མི་རྟེན་པས་ཞིབ་ཏུ་བསམས་ན་ཞེན་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྐྱེ་མ་
 དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་བྱུང་བོ། །དེ་འབྲེལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་འང་མཐར་གཏུག་ན་རང་གི་
 སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲིང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་དང་འདི་འོ་ཞེས་འཛིག་པ་ལས་
 གཞན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད། དེས་ན་འདི་ལ་རྟོག་པས་མར་བཏགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བཙུང་ན་ནི་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལྟ་ཅི། སྒྲིང་ཙམ་པོ་འང་མི་རྟེན་ལ། མ་དབྱད་པའི་ཚོ་ན་རྟོག་པའི་ངོར་སྒྲིང་བ་ཙམ་
 བེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ངོ་བོ་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལ་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་སྒྲིང་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་གྲུབ་ཅེས་ཀྱང་བྱ་རུང་བས་རང་ལུགས་ལ་རྟོག་བཏགས་དང་ཚད་གྲུབ་
 མི་འགལ་ཏེ། ཐ་སྙད་གྱི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདི་ག་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཤད་ཅེ་ན། **མ་བས་འཇུག་ལས།** གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་

གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱད་པ་མུ་བཞི་སྟེ་འགོག་ཅེས་གཏན་ཚིགས་ལྷ་ཡི་གུངས་སུ་བཞེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་
ལྟར་བཤད་ཀྱང་མི་འགལ་མོད། འདི་རྒྱ་ལ་དཔྱད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་ནས་གཏན་ཚིགས་བཞིར་
བྱས་ན་ཡང་འཐད་པར་མཐོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་རྣམས་ནི་ཐལ་རང་
གཉིས་ཀས་འགོད་པས་བྱན་མོང་གི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འགོད་ཚུལ་ནི་མི་འདྲ་སྟེ།
ཐལ་འགྱུར་པས་ཁས་ལེན་ཀྱན་བྲལ་དང་རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་འགོད་
པར་བཞེད་པའི་བྱིར་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་དོ། །

ཐལ་འགྱུར་བྱུང་མིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་ནི། གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་
དབག་འགལ་བ་བཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར། ཡིན་མིན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས། སྐབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་
དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་བཞིའོ། ། **དེ་དག་འཐད་རྒྱན་ལས།** རྟོགས་ཚེས་བྱུང་པ་པ་རོལ་ལ་
གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་པ་རོལ་གྱི་རོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པའི་དམ་བཅའ་བསྐྱབས་ནས་གཞན་
རྟོགས་སེལ་བ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་དང་། རྟོགས་ཚེས་བྱུང་པ་བསལ་བ་གསུམ་པ་
རོལ་ལ་གྲུབ་པས་པ་རོལ་གྱི་རོར་བསྐྱོག་པ་འཕངས་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་རྟོགས་སེལ་བ་འགལ་བ་
བཞུགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཅན་མི་མཚུངས་པར་འདོད་པ་ལ་རྒྱ་
མཚན་མཚུངས་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡང་མཚུངས་པར་བསྟེ་བ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་
སྟོམས། དངོས་པོར་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་
རྟོགས་ལ་སྟོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པར་མ་གྲུབ་པས་ཅོད་པའི་ཡན་ལག་གང་ལ་

བརྟན་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་མ་གྲུབ་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་བཞི་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལས་སྡུ་མ་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པ་ནི། **ངེས་དོན་རབ་གསལ་ལས།**
སྡུ་རབས་པའི་ལུགས་དེ་བཀག་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འོན་ཇི་ལྟར་ཞེན། འགལ་བ་བརྟོན་
པའི་ཐལ་འབྱུར་ཙམ་གྱིས་པ་རོལ་པོའི་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་ལུས་ན་འགལ་བ་བརྟོན་པའི་ཐལ་འབྱུར་
དང་། ཐལ་འབྱུར་གྱི་སྒྱུར་དག་དེ་ཉིད་ལ་གཏམ་རྒྱུད་སྣ་ཚོགས་པའི་དག་ཡན་ལག་ལྔ་པར་སྒྱུར་པའི་
ཆེ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡུ་
རབས་པ་དག་འགལ་བ་བརྟོན་པའི་ཐལ་འབྱུར་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཆོགས་འདི་བཞི་ལ་ཐལ་འབྱུར་
ཐུན་མིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། **འཐད་རྒྱན་ལས།** ཐལ་འབྱུར་གྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་
ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སོགས་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ནི་ཐལ་འབྱུར་པས་རང་ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་ལ་གནས་ནས་གཏན་ཆོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་པ་
རོལ་པོའི་འདོད་པ་འགོག་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཆོན་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཏགས་པར་མངོན་ཏེ། གཞན་དུ་
རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འང་འགལ་བ་བརྟོན་པའི་ཐལ་འབྱུར་ཙམ་ནི་ཡོད་པ་སྟོས་མ་དགོས་ལ།
སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ཙམ་རེ་ཡང་
ཡོད་དེ། **རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།** དེ་ཁོན་བརྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་
འགའ་ཞིག་གི་དོན་དམ་པ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་བརྟག་པ་བརྟམ་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྒྱེ་
མཆེད་རྣམས་སྒྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མ་ཡོངས་སུ་བཟུང་སྟེ། བརྟན་

ཅིང་འགྲེང་པ་བྱས་པའི་ཆེ། །གང་ཞིག་རྟོག་གི་བྱི་མ་ཉི་པར་བཞག་པས་ལན་འདེབས་ཤིང་སྤྱོད་པར་
 བྱེད་པ་དེའི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ལན་བཏབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་མཚུངས་པར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འདིར་རྗེས་སུ་དབག་པ་ནི་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ནི་རང་དང་
 གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དག་ལ་བྱ་བ་བྱེད་དེ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དབེར་ན་མར་མེ་
 སྤྱང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་དང་། གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་དག་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེན།
 དེ་ལ་བཤད་པ་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 གཏན་ཆེགས་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་
 པར་བརྟེན་པའི་བྱིར་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྱོད་མི་
 རྟག་སྟེ། མི་རྟག་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་པས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱོད་བྱེད་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མར་མེ་ནི་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཏན་ཆེགས་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། བན་གདགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། བྱས་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་གྱི་
 དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དག་གི་བྱིར་ས་ལ་སོགས་པ་དག་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཅི་སྟེ་ཡང་། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པས་མིག་ཁེབས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འདི་སྤྲད་ཅིས། མར་མེས་ཐུང་པ་མེད་པར་སྤྱང་བར་བྱེད་པ་མཐོང་གི་ ཐུན་པས་ཐུང་པ་མེད་པར་
 སྤྱང་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ན། དཔེ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དེ་ནི་མི་གཞི་དོ། །དེ་ཉིད་
 བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་མཐོང་བ་དེ་རྗེ་ལྟར་མཐོང་བ་བཞིན་ནམ། འོན་ཏེ་གཞན་ཞིག་ཡིན། མར་མེས་

ཕྱད་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་སྟེ་མར་མེས་ཕྱད་པ་མེད་པར་
ཡང་མུན་པ་སེལ་བར་འདོད་ན་ནི་འདི་ཡང་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག མར་མེ་ཕྱད་པ་མེད་པ་
ཡང་། །གལ་ཏེ་མུན་པ་སེལ་བྱེད་ན། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ན་གནས་པའི་མུན། །འདི་ན་འདུག་པ་ངེས་
བསལ་འགྱུར། །དེ་ནི་མི་འདོད་པས་དེའི་ཕྱིར་མར་མེས་ཕྱད་པ་མེད་པར་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་འདོད་པར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སྒྲུ་མཚན་མཚུངས་པའི་མགོ་སྟོམས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །

གསུམ་པ་དགག་བྱ་དེ་རིགས་པས་ཇི་ལྟར་འགོག་ཚུལ་དང་། བཞི་བ་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་
ཚུལ་ནི་གོང་འོག་རྣམས་སུ་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་དོན་ནི། སྒྲོས་པའི་མཐའ་གང་ལའང་མི་གནས་པས་དབུ་མ་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ།
དཔལ་རིང་ཟོམ་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནས། དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ཏྲག་ཁད་དང་། ཡོད་མེད་
དུ་སྒྲ་པའི་སྒྲོ་སྒྲར་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་སུན་འབྲིན་ཅིང་། ལའོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཆོས། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ལམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་
པས་དབུ་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་སྒྱིར་དབྱེ་ཚུལ་མང་ཡང་འདིར་རེ་ཞིག་ལྟ་སྟེ། རྩོགས་འཛིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
མ་བཟུང་དང་བཟུང་བས་གཞུང་ཕྱི་མོ་དང་གྲུབ་མཐའ་རྩོགས་འཛིན་གྱི་དབུ་མ། ལའོར་ལོ་བར་ཐའི་
དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་གྱིས་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་དང་ཐ་སྟད་སེམས་

ཅམ་དུ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཕྱ་བ་ནང་གི་དང་རགས་པ་ཕྱིའི་དབུ་མ། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་
 ཅལ་འདོན་བྱས་མ་བྱས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དང་རང་རྒྱད། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིས་མདོ་སྡེ་སྟོན་པ་
 དང་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་སྟོན་པའི་དབུ་མའོ། །

དང་པོ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་སྐྱེ་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་
 པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཞིག་ཐལ་རང་གི་ལུགས་གང་ཡང་དངོས་སུ་ཅལ་དུ་མི་འདོན་པ་སྟེ། རིགས་
 ཆོགས་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པའི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལྟ་བུ་སྟེ། **རོང་ཐོམ་མ་**
དུ་བརྩེ་ཏའི་ཞལ་ནས། དབུ་མའི་མཁན་པོ་གཞུང་བྱི་མོ་མཛད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཁྱུ་སྐྱབ་དང་། ལྷུ་དེ་
 མའི་གཞུང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་གང་ཞིག་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་
 དམ་གང་རུང་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཅལ་དུ་འདོན་པ་སྟེ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་
 དང་། དབུ་མ་རྒྱུན། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལྟ་བུ་དང་། འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་དང་ཆོག་གསལ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་
 ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཅུ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བའི་སྟོལ་
 ཅམ་བཏོད་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་འཐད་པ་དང་རང་རྒྱད་མི་འཐད་པའི་དགག་སྐྱབ་རྒྱས་པ་ནི་མ་བྱས།
 ལུགས་དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས་སྒྲོན་མང་དུ་བརྩོན་དེ་ཐལ་
 རང་གི་ལུགས་གཉིས་སུ་གྲེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་སྟོང་དབུ་མ་ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱང་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བར་
 གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཞིག་དབྱིངས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཆ་ཅལ་དུ་

འདོན་པ་སྟེ། རིགས་ཚོགས་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་ཆེས་ཐོག་མར་གནས་ཏེ་གསལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ཕྱི་
བདེན་འཛིན་ཡིན་ལ་དེ་གཙོན་པ་འདི་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བུ་འདི་གནད་དུ་སྒྲིན་པ་ཞིག་
མ་བྱུང་ཕྱིན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་སོགས་མིང་ལགས་པོ་ཇི་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་མིང་སྟན་པ་ཙམ་དུ་
འགྱུར་རོ། །

གཞན་སྟོང་དབུ་མ་ནི། དེ་གང་ཞིག་སྣང་ཆ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པ་རྩལ་དུ་འདོན་པས་
མདོ་སྔགས་མཆོམས་སྟུར་དུ་འང་འགོ་བ་སྟེ། རྒྱུད་བླ་མ་དང་ཆོས་དབྱིངས་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་
སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གི་དབུ་མའི་དོན་ནི་རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་ཐ་མའི་ནང་
ཆོན་སྟིང་པོ་བརྟན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། རིགས་ཚོགས་དང་བརྟེན་ཆོགས་དག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཇོ་ནང་པས་མལ་ནས་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ། །ཐ་སྟོན་
ནི་པོད་དུ་ཇོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་རྩོད་ཆད་ནས་དར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུགས་
འདིས་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་བདེན་གྲུབ་དང་རྟག་པར་འདོད་པས་སྟེ་གསལ་པའི་ལུགས་ཡིན་ཞེས་
དང་། ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མི་སྟོང་པ་དང་
བདེན་གྲུབ་དང་རྟག་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་ཞིག་བྱུང་པས་སྟེ་གསལ་པ་སོགས་དེ་དག་ཡིན་ཟེར་རམ་
དོན་ལ་དེ་དག་ཁས་སྐྱེས་པས་སྟེ་གསལ་པ་སོགས་ཡིན་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་སྟེ་གསལ་པ་དག་
ཀྱང་ནང་པར་འགྱུར་ཏེ། **སྟོང་དཔོན་ནི་འཛོའི་དབུ་མ་རྒྱུན་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ་ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་གིས་**
པ་ལས། རིག་བྱེད་འཐམ་ལ་ངས་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱི་ལམ་སྦྱར་མ་ཇི་འདྲ་དང་། གྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་

འདྲར་མཐོང་། རྟེན་ལྗོངས་འཛིན་ཏེན་འདི་དག་མཐོང་། འགག་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་པ། འཕྱིང་བ་
 མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་པ་མེད། ཐར་འདོད་མེད་ཅིང་ཐར་བ་མེད། འདི་ནི་དོན་དམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཆགས་
 དང་འཛིན་དང་ཁྱོ་བྲལ་བ། རིག་བྱེད་མཐར་ཕྱིན་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས། སྦྱོས་པ་ཉེར་ཞིག་ཉིས་མེད་
 པའི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་འདི་མཐོང་ངོ། ཞེས་དང་། མིང་ཙམ་ལས་ནི་རབ་འདས་ཤིང་། དངོས་
 དང་དངོས་མེད་རྣམ་པར་སྤངས། ཞེས་དང་། དངོས་ལ་དངོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། དངོས་དང་དངོས་
 མེད་རྣམ་པར་སྤངས། ཞེས་འབྱུང་བའི་བྱིར་ངོ། འཕགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་
 མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེ་ཡང་རྟེན་གྱི་ལུགས་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་ཅིར་ཡང་མི་
 སེམས་པའི་སྒྲོམ་ནི་རྟེན་གྱི་ལུགས་ཡིན་པར་བཞེད་པ་གང་ཞིག དབུ་མ་སྐྱེ་མེད་མཛོད་དང་ལྷག་གྱུ་
 བཞིག་ཏུན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་དང་། དབུ་མའི་མན་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་བ་
 མ་རྟོག་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ། གཤམ་ཏེ་དེ་
 དག་གི་དོན་ལ་བསམ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ནི་རྟོན་པས་ཀྱང་གཤེགས་སྒྲིང་ཏྲག་བདེན་
 བདེན་འཛིན་ཅན་དག་གི་སྒྲོའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལྟ་ཅི། མཚན་འཛིན་གྱི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་མཚན་མའི་ངོ་བོ་ཙམ་དུ་འདྲེས་བྱུང་བར་མི་བཞེད་དེ་དབུ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མཆོ་སོགས་ལས་
 གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་ངོ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ད་ལྟ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཡོད་ཅེས་པ་འདི་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཅིག་གཏན་ནས་སྒྲོན་གྱུ་མེད་དེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི་མངོན་
 རྗེས་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་ལ། མངོན་སུམ་ལས་མིག་སོགས་ཀྱིས་མ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་

སྐབས་འདིར་མི་ཞིག་སྟེ། དེས་དོན་དམ་ལ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་མི་ལུས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། **མདོ་ལས།** མིག་དང་ན་བ་སྒྲ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་མ་རིག་པས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱད་པའི་རང་ཅག་གི་ཤེས་པ་འདིས་དོན་དམ་གནས་ཚུལ་གྱི་ཚད་
 གྲང་ཟིན་པར་འདོད་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཏེ། དོན་དམ་ལྟ་ཅི་ཐ་སྙད་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་ཡང་རི་བཞིན་ཞིག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བུམ་སོགས་དངོས་པོ་གཟུགས་ཅན་རྣམས་
 རྟུལ་ཕྱར་སྟུལ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་རགས་པ་ལིང་པོ་གཅིག་ཏུ་སྦྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་
 གཅིག་ཙམ་གྱི་ས་ཁྱོན་ལ་ཆགས་བྲལ་དག་གིས་པལ་བས་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་དུ་མཐོང་བའི་སེམས་
 ཅན་གྱི་གྲངས་ཙམ་མཐོང་ལ་དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ཡང་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཐོང་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་པའང་རྟེན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་དུ་
 བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རི་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ཚད་མར་བཞག་པ་ནི་
 མིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་མ་དག་པའི་སྦྲང་བ་འདི་རྣམས་ནི་རེ་ཞིག་བག་
 ཆགས་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྦྲང་མོད། རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཤིན་ཏུ་མི་བརྟན་པ་བསྒྲུབ་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་མིར་གྱུར་ཏེ་ཆུ་གཙང་མ་འཐུང་བའི་མོད་ལ་ཤི་ནས་ཡི་དྲགས་སུ་གྱུར་
 པ་ན་སྒར་གྱི་ཆུ་དེ་ཉིད་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་རྒྱག་ཁྲག་ཙམ་ཞིག་སྦྲང་བ་ཡིན་ལ། དེར་མ་བྱེད་
 ཆེ་འདིར་ཡང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲ་ཚོགས་སུ་འགྱུར་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་མཁའ་ལ་
 འཇའ་ཚོན་བཞིན་དུ་ནམ་ཞིག་དབྱིངས་སུ་ཡལ་བ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་

གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེས་འདི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་སྒྲོ་ནས་མཛོན་
 གུམ་དུ་གཞལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་མི་ཐེགས་ཏེ། རོན་དཔྱོད་རིགས་པས་འདིའི་ངོ་
 བོ་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲུབ་ཀྱང་དེས་སྟོང་པའི་རང་གདངས་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲིང་བ་མེད་པར་ག་ལ་འགྲུར་
 ཏེ། **ཟླ་བས།** དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲེབ་ར་
 འགྲུར། །ཞེས་བ་བཞིན་སྟོང་བ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བ་དང་འབྲལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 རོན་དཔྱོད་རིགས་པས་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་དགག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་སྒྲུབ་
 པ་ཡིན་ན། བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་དེ་སྒྲིང་སྟོང་བྱུང་འཇུག་ཡིན་པ་ལས་དེའི་སྟོང་པའི་ཆ་དེ་སྒྲུབ་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་ནི་རིགས་པ་གང་གི་འང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེ་སྟོང་
 ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མེད་ཅེན། འོ་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་ཡང་སྟོས་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་
 མེད་པར་འགྲུར་ཏེ། སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ནི་ཐ་སྟད་གང་གི་འང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདོད་མི་རྣམས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤེགས་སྟིང་རིགས་པ་
 གང་གི་འང་ཡུལ་མ་ཡིན་ན་དེའི་ངོ་བོ་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་པས་མུ་སྟེགས་པའི་བདག་དང་རིགས་
 པའི་ལམ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེས་འབྱེད་དགོས་པར་ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། **དེས་ན་རྣམ་འབྲེལ་ལས།** རྒྱབས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་
 བ། །བསྟན་བཅོས་ལེན་པ་རིགས་ལྡན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ལུང་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ངའི་ཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཚད་མས་འདི་ལ་

གཞོན་པ་མེད་པར་མ་ཟད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནུམས་དང་། གསར་
ཉིང་གི་རྒྱུད་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་
པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་དཔུལ་བར་འགོ་བར་ཐལ་ཞེས་པ་སོགས་ནི་གནས་
སྤང་མ་བྱེས་པའི་རྩོད་པ་ལྟར་སྤང་ཁོན་ཡིན་ལ། འདི་གཞལ་བྱ་གིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་ཡིན་པས་རྗེས་
དཔག་པལ་གྱིས་གཞོན་པ་བྱར་མེད་དོ། །དེས་ན་གཞན་སྟོང་དབུ་མ་འདི་ནི་གིན་ཏུ་ཟབ་པ་མདོ་
སྒྲགས་མཚམས་སྟོར་གྱི་གཞུང་ཡིན་པས་སྒྲུབ་བ་གདབ་པར་མི་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་སྡེ་འགྱུར་པའི་རང་
ལུགས་སུ་དོན་ལ་འདི་དང་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་ཆོག་གི་བརྗོད་ཚུལ་འདི་ལྟར་མི་བྱེད་དེ། **ཀུན་མཁུན་**
མི་པམ་རྒྱུ་མཆོད་ཞལ་ནས། བདག་ལ་གཞན་སྟོང་སྒྲུབ་པའི་ཁུར་ཀྱང་མེད། །རིང་གྲོང་རྒྱུ་གཉིས་
ཀྱུ་སྒྲུབ་ལུགས་དང་མཐུན། །དམན་པ་བདག་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་དེར་འདུན་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་ཀྱུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་དང་མཐུན་ཞེས་པ། འཁོར་བའི་ཆོས་ལུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་རྒྱུ་ས་
དང་མུང་འདས་ཀྱི་ཆོས་བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་
ཆོགས་རྒྱུ་ས་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་སྒྲེ་མེད་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་
ནོ། །འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་དེའི་རང་གདངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་ཆོས་
དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་བསྟོད་ཆོགས་ལས་ཇི་སྟངས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་ཡང་མི་བཞེད་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། **རིང་བོ་མཆོད་པོས།** འདི་ཡང་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་འདོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བྱུང་
ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་བསྟོད་པ་ཀུན་དང་བྲལ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། **ཀུན་མཁུན་**

སྒྲིང་ཆེན་པའི་ཞལ་ནས། རོ་བོ་སྟོང་པ་ས་སྒྲོམ་མཚན་བུལ་ན་ཡང་། །རང་བཞིན་གསལ་བས་ཁ་དོག་
འོད་དང་ལྷན། །ཞེས་དང་། ཀུན་མཁུན་མི་ལམ་པའི་གཏུག་སེམས་ཤན་འབྱེད་ལས། མདོར་ན་རང་
སེམས་ཡེ་ནས་སྒྲུབ་མེད་པས་དངོས་མཚན་སྒྲོམ་པ་ཀུན་ལས་འདས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རིག་
གདངས་ཀྱི་གོ་མ་འགགས་པ་ཙམ་ལས་སྟོང་པ་རྒྱང་པ་དང་། དེ་ཤེས་མཁན་གྱི་སྒྲོ་ཞིག་ཐ་དད་དུ་
མེད། སེམས་ཉིད་རང་སྟོང་། སྟོང་ཉིད་རང་གསལ། གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད། ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་
དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གི་མིང་ནི་གང་བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་པར་
སེམས་སོ། །མདོར་ན་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གི་དབུ་མ་འདི་གཉིས་ཆོག་གིས་བརྗོད་ཚུལ་འགལ་
ལ། དོན་གྱི་གནས་ཚུལ་མི་འགལ་བ་ཞིག་ཏུ་གོ་བ་ལེན་ཤེས་ན་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་ཐ། གྲུ་ཐོག་གི་
གཞུང་། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ན་ཆོག་གི་འཐེན་
ཚུངས་ཀྱི་འཕྲིན་ལྗོངས་ལྟར་པའི་རྒྱ་ཙམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། རགས་པ་ཕྱི་ཡི་དབུ་མ་དང་ཐུང་པ་ནང་གི་དབུ་མ་ཞེས་པ་འདི་སྟོབ་དཔོན་རྟ་བུའི་
བཞེད་པས་སྟོབ་དཔོན་གྲུ་རྒྱབ་དང་། འཕགས་པ་ལྟ། རྒྱ་བ་གཤགས་པ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོའི་རོ་བོ་ནི། གང་ཞིག་ཡན་གོང་བཞིན་སྒྱུར་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་
སྟོང་ཉིད་ཙམ་དང་ཐ་སྟངས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་དང་། དོན་དམ་སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་ཐ་སྟངས་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པའོ། ། དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་
ལས། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དབུ་མ་རགས་པ་

ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རང་གི་སེམས་ཙམ་དུ་གནས་པ་ནང་གི་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ད་
ནི་སྤྲ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་
སེམས་ཉིད་སྒྱུ་མ་ཙམ་སྣང་བར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་སྒྱུ་མ་ཙམ་ནི་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པ།
ཁ་དོག་དག་དང་དབྱིབས་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། སྣང་བ་མེད་པས་ན་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ནི་སེམས་ཉིད་སྒྱུ་མ་ཡིན་པར་གཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བས་དེ་དག་བདག་གི་གཞུང་ཆེན་
པོ་མང་པོ་དག་བཀོད་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དབུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཤེས་པར་བྱའོ། །ལ་རོལ་ཤོལ་བ་བསྐྱོད་
པ་དང་། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་ནི། །ཚུད་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་དུས་སུ། །རགས་པའི་དབུ་
མའི་གཞུང་སྤྲུ་བ། །དེ་ཉིད་དོན་ལ་གཙུག་ཕྱེད་ཅིང་། །རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་ལེན་དུས་སུ། །སྤྲ་བའི་
རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོད་པར་བྱ། །འདི་ནི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་རང་
སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གི་དབུ་མ་ལས་ཆེར་འདྲའོ། །

བཞི་པ་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འབྱུང་གི་དབུ་མ་ནི། རང་ལུགས་སུ་འདི་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པར་
ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་ཐ་སྟད་དུ་སྒྱུ་མ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་འདོད་
པ་ལ་ཁྱད་མེད་དེ། རང་རྒྱུད་པས་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ལ་རྩལ་འདོན་མཛད་
ཀྱང་མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་དབུ་མ་སྟིང་པོ་དང་། བདེན་
གཉིས། རྒྱན་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཐ་སྟད་ལ་དོན་
དམྱེད་རིགས་པས་བརྟགས་ན་མི་རྟེན་པར་ཡང་གཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་དང་བདེན་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་སོགས་

ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་དེ་དང་པོ་ནས་ཅིག་ཆར་དུ་
གཏན་ལ་འབབས་མི་འབབས་དང་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཁས་
སྒྲངས་པ་ལས་རང་དབང་དུ་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པའི་བྱད་སོགས་ཡོད་དོ། །

དེ་གཉིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། དེ་གང་ཞིག་ཅེས་གོང་བཞིན་དུ་སྒྲུར་ཏེ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་
རྩལ་དུ་འདོན་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དེ་གང་ཞིག་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་རྩལ་དུ་འདོན་པ་
དེ་ཐལ་འགྱུར་པའོ། །དེ་ལས་ཐལ་འགྱུར་པའི་བཞེད་པ་འདི་ནི་བཀའ་བར་བཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་གྱི་མཉམ་གཞག་
ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་རང་ལྷགས་དངོས་ལ་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་
སོགས་གྱི་ཁས་ལེན་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད། དེ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདིས་གང་དུ་དམ་བཅས་ཀྱང་
མཚན་མའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པས་མཚན་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་
ནི་སྒོ་འདིས་ནམ་ཡང་གཞལ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་གནད་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ལོ། །གཞན་སྟོང་གི་དུ་
མ་སྒྲུབ་པ་ལའང་ཆེས་ཐོག་མར་འདི་ལ་ངས་ཤེས་གཏིང་ཚུགས་པ་སྒྲེས་པ་སྟེན་དུ་འགྲོ་དགོས་གྱི།
གཞན་དུ་ན་གཞན་སྟོང་ཡང་དག་པ་ཞིག་འོང་ཐབས་མེད་དོ། །ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་པས་ཀྱང་གྲུབ་
མཐའ་མཛོད་དང་ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལས་འདི་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སོ་སྒྲེའི་དངོས་
ཞེན་གཅོད་པ་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཞེས་ལོ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་
ལ། ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་། **གཞན་སྟོང་ཁས་ལེན་སེལྤེའི་ང་རོ་ལས།** གཞན་སྟོང་གི་

གྲུབ་མཐའ་ངེས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ན། དང་པོ་མགོན་པོ་སྤྲུལ་གྱི་གཞུང་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཏེ། དེ་མཉམས་ན་ཀུན་རྫོབ་རང་ངོ་ནས་སྟོང་ཚུལ་
དང་། དོན་དམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་གཏན་ལ་མི་ཐོབ་པས། ཐོག་མར་སྤྱོད་བྲལ་སོ་སོར་རང་གིས་
རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྲུལ་གྱི་རང་
ལུགས་ལ་འང་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཆོའི་དབུ་མ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་མོད། ཐུན་མིན་གྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་
འབེབས་ཚུལ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པ་ཁོན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། **དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་ལས།** དེས་ན་དཔལ་ལྷན་ལྷ་
བའི་དགོངས་པ་སྤང་བ་འདི་ཀུན་ཐད་ཀ་རང་སར་དག་པས་ཐ་སྟད་གྱི་རྒྱན་རིས་དབྱིངས་སུ་ཡལ་
བའི་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ནི། རྫོགས་ཆེན་གྱི་གཞུང་ནས་ཀ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་མཚུངས་པ་
དེ་ཉིད་གྱི་བྱིར་ན་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་རང་ལུགས་སུ་དོན་གྱིས་མཇད་པ་ཡིན་པས་དམན་པ་
བདག་ཀྱང་དེ་ཁོན་ལྟར་སྟོན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྟ་བ་ནི། འདི་གསུམ་ཆར་གྱི་འང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་མོད། ཐ་སྟད་
འཛིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ནི། གང་ཞིག་ཡན་གོང་དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་ནས་
རིམ་པ་བཞིན། ཐ་སྟད་གྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་སྟེ་པ་དང་སྟོ་བསྟུན་ནས་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཐ་སྟད་གྱི་
རྣམ་གཞག་སེམས་ཙམ་པ་དང་སྟོ་བསྟུན་ནས་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཐ་སྟད་གྱི་རྣམ་གཞག་མིག་སོགས་
གྱི་ཞེས་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་རེ་ཞིག་ཁས་ལེན་པའོ། །འོན་ཐལ་འགྱུར་པས་
སྤང་བ་སེམས་སུ་མི་འདོད་དམ་ཞེན། ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ནི་སྤང་བ་

སེམས་སུ་མི་བཞེད་དེ། སྣང་བ་སེམས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་ས་བཅུ་པའི་དགོངས་པ་ནི་བྱེད་པོ་སེམས་
ཅམ་ལ་དགོངས་ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་བྱངས་དོན་དུ་བཀྲལ་ནས་གཞན་ངོ་ཅམ་དུ་བྱེད་དོན་
ཁས་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། བརྒྱའགྲེལ་ལས་ཀྱང་བྱེད་དོན་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟ་མོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཐལ་འབྱུང་པས་སྣང་བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ།
ཐལ་འབྱུང་གི་གྲུབ་མཐའི་གནད་ཐུན་མེན་ནམ་དུ་ཡང་འབྲུག་མི་རུང་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་
དོན་དམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་འདི་ཡིན་གྱི་སྣང་བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་
ཞེས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གླུ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་སྣང་བ་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་པར་དབུ་མ་
རིན་ཆེན་སྟོན་མེན་ལུང་མང་དུ་བྱངས་འདུག་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་ལས་ཅིའི་
བྱིར་དེ་ལྟར་དུ་མ་གསུངས་ཞེན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ **ཚིག་གསལ་ལས།** དབྱད་པ་ཞིབ་མོ་འཛིག་རྟེན་
པའི་ཐ་སྙད་ལ་བཅུག་པ་འདིས་ཅི་དགོས་ཞེས་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དེ་སྐད་དུ་སྒྲ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
བཞེན་དུ་ཐལ་འབྱུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ངོར་ཁས་སྤངས་པ་
ཅམ་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་གྱི་སྟོང་ཞེན་ངོར་བེམ་པོ་ལྟར་དུ་སྣང་བས་ན་འཛིག་རྟེན་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་
ཆོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབྱད་པ་ཞིབ་མོ་མ་བཅུག་པ་ཡིན་ནོ། ། **དེ་ལྟར་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་**
པའི་ཞལ་ནས། བྱེད་དོན་ཡོད་ཡོད་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་རེ་ཞེས་སྣང་ངོའི་དབང་དུ་བྱས་
ཏེ་ཡོད་པར་བཞག་པ་མི་ལམ་རང་ངོའི་རྟ་སྒྲུང་བཞིན་ནོ། །དབྱད་ཅིང་དབྱད་ན་ནང་གི་བག་ཆགས་
ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ལ་མཐའ་ཐུག་པ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཐུགས་ཏེ། སེམས་ཉིད་ཀྱིས་

ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་། སོགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མའི་དབྱེ་བ་ཆེ་
ལོང་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་དེ། སྤྱིར་གསང་སྔགས་ཀྱང་དབུ་མའི་དབྱེ་བར་བགྲང་དུ་རུང་མོད་འདིར་
སྐབས་སུ་མ་བབས་པས་བཞག་ལ། དབུ་མའི་དབྱེ་བ་གཞན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་
སོ། །སྤྱི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ནི། འཕགས་པ་ཁྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་ཚུལ་ལ། ཐོག་མར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འབྱུར་དུ་འགྲེལ་བའི་སྟོལ་
ཙམ་ཞིག་བཏོད། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་འཛོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་
བརྗོད་མཛད། དེ་ནས་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་བྲག་གས་པས་དེའི་སྟོན་སྟོང་དང་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་དེར་
དགག་པ་མཛད་ནས་ཐལ་འབྱུར་གྱི་ལུགས་དེ་གིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །ཚུལ་འདི་རྣམས་
ལེགས་པར་ཤེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་མཐའི་གནད་གལ་པོ་ཆེ་དག་ཟིན་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་
མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཚོག་གསལ་ལས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་འདི་འཆད་
པ་ལ་ལྟ་སྟེ།

སངས་རྒྱུ་བསྐྱངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་
སྟོན་བརྗོད་པ། ལྷ་བ་བྲག་གས་པས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་སྟོན་དེ་དག་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ།
ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ། སྟོན་དེ་དག་རང་ལ་མི་

འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི་བླ་པ་ལྷ་ལས། འདི་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་ན། དངོས་པོ་
དེའི་སྟེ་བ་བདག་ལས་སམ། གཞན་ལས་སམ། བདག་དང་གཞན་གཉིས་ལས་སམ། སྟེ་མེད་པ་
ལས་འགྱུར་གང་ན། བརྟགས་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཐད་དོ། །རི་ལྟར་ཞེན། བདག་
ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ལས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་
བདག་ཉིད་ལས་སྟེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྟེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་བ་ཐུག་
པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་སྟེ་བ་དགོས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་སྟེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་
མི་འདོད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྟེ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་
མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་
དང་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེ་
མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་མེད་དེ། ཏྲག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གང་གི་ཕྱིར་
དངོས་པོ་སྟེ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འཐད་པས་དེའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་མེད་པས་སྟེ་བར་བརྗོད་པ་ནི་ཐ་
སྟོན་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིས་གཏན་ཚིགས་བཞི་ཆར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་
ཁོ་ན་ཙམ་ལས་རང་རྒྱུད་དུ་བཞོད་པ་མེད་དེ། འདི་དག་གི་དོན་རྣམས་ནི་འོག་ཏུ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བ་

གྲགས་པས་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྱིན་དང་པོ་
བརྗོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྱིན་མེ་ལས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་
པའི་བྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་འདྲི་དོན་ནི། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་འགྲེལ་བ་འདི་དག་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པ་དང་
གཞན་ལུགས་འགོག་པ་ལ་རྩལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་འགྲེལ་བ་མེད་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར་གཏན་ཚིགས་གིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པ་ལ་གཏན་ཚིག་དེ་དང་བསྐྱེད་བྱ་ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་
འབྲེལ་བ་ཡོད་དགོས་པ་ལས་འདིར་དེ་མི་འདུག་པའི་བྱིར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་
པའི་བྱིར་ལྟ་བུ་འདྲའ་མ་བརྗོད་ལ། གང་ཡོད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་དཔེ་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་བཞེན་ཞེས་པ་ལྟ་
བུ་འདྲའ་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་འདི་ལྟར་བདག་སྐྱེ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་
འགྱུར་བའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་ཟད་ལ། བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེ་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་པ་འོལ་པོ་ལ་མི་འགྲུབ་པས་ན་དམ་བཅའ་བ་ཙམ་མོ་སྙམ་དུ་བསམས་པར་མངོན་ཏེ། **འབྲེལ་**
བཤད་སྟུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་
དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་ཞིག་གསུངས་པར་ཟད་ཀྱི། ཇི་
ལྟར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོད་པ་བདག་ལས་
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དཔེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞེན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར་དེ་ནི་
རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐྱབས། གནས་བརྟན་བྱང་པ་
ལི་ཏས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་འོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་པ་
དེས་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་སྐྱེས་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་རང་
གི་སྐྱེ་བ་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ལ། གནས་བརྟན་བྱང་པ་ལི་ཏའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དེ་མངོན་སྟུང་

ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་ཕྱོགས་སྒྲིལ་ཆུང་ཆུང་ལས་འགའ་ཡང་མ་བརྟུན་པས། དེ་ལ་གཞན་སྟུན་
 འབྲིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །སྐྱབ་པ་དང་སྟུན་དབྱུང་བ་ཉིད་མེད་པའི་
 ཉེས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཉེས་བྱ་བ་སྒྲིས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤར་
 དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཉེས་སྒྲིས་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འོ་ཉེས་སྒྲིས་པས། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་རང་གིས་སྤར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྒྲིས་
 པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་སྒྲིས་པ་གཉིས་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་
 ཡིན་པས་རྣམ་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །ཉེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདི་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་
 ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་ནི། **ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།** དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཉེས་འགོད་པར་
 མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོན་གཉིས་པ་བརྟུན་པ་ནི། **ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།** འདིར་གྲངས་ཅན་པ་དག་ལས་
 ཁ་ཅིག་ཕྱིར་སྒྲོག་པར་བྱེད་དེ། དམ་བཅས་པ་འདིའི་དོན་གང་ཡིན། ཅི་བདག་ལས་ཉེས་བྱ་བ་
 འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་སམ། འོན་ཏེ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ལས། དེས་ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འབྲས་
 བུའི་བདག་ཉིད་ལས་ན་ནི། གྲུབ་པ་བསྐྱབ་པོ། །འོན་ཏེ་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་ལས་ན་ནི་དོན་འགལ་བ་
 ཉིད་དེ། སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །ཉེས་གསུངས་ཏེ་
 གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་སྐྱེ་ན་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་མེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་

སྐྱམ་དུ་བརྟེན་པའི་ལན་མ་བརྟེན་པའི་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་པ་སྟེ་གོ་སློའོ། །ལེགས་ལྷན་རང་ཉིད་ཀྱིས་
འདིའི་ལན་དུ། དེ་ནི་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཙམ་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོན་གསུམ་པ་བརྟེན་པ་ནི། ཡང་ན་ནི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དག་
འདི་དག་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱོགས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་འཕེན་པ་ཞིག་
ཡིན་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། སྐྱེར་གཏན་ཚིགས་ཐལ་འགྱུར་ལ་དག་དེ་ཉིད་བསྐྱོགས་པས་སྐྱབ་
བྱེད་ཡང་དག་འཕེན་པ་ཡོད་ལ། དག་འདི་དག་རི་ལྟར་བཞོད་པ་ལྟར་སོར་བཞག་ན་ནི་སྐྱབ་དང་
སྐྱུན་འབྲེན་གང་ཡང་མེད་པའི་དག་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས།** གཞན་དུ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱུན་དབྱུང་བ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སྤྲ་སྒང་སྤྱི་ཏེ་སྐྱེ་བུར་དག་རིམས་ལ་ཕན། །སྤྲ་འཛོང་ནམས་ལ་སྤྱི་དུ་
སྤྲ་པ་འགའ་ཡང་མེད། །སྤྲིག་མའི་སྤྲིག་མ་མཛད་ཅུང་ག་ནི་ཕྱི་ཞིང་ཁ་བག་ཡོད། །ཁྱེ་བའི་འོད་ཟེར་
དག་ནི་ཆོ་བའི་དུས་ན་བསིལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། **དེའི་འབྲེལ་བཤད་ལས།**
གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་བརྟུ་ལྟ་ལི་ཏ་ཕྱོགས་སྤྲ་མ་དང་འགའ་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་སྤང་པའི་ཕྱིར།
འདི་སྤྲད་ཅེས་ཁོ་བོའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་མི་བསྐྱོགས་པར་སོན་བཞག་ན་ཉེས་པ་ཅི་
ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན་དེའི་ཕྱིར་གཞན་དུ་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་

ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་སུན་དབྱུང་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་
 ཞེས་བྱ་བ་སྐྱུས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་དུ་ན་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་བརྟན་བརྟུ་ལྷ་ལི་ཏའི་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་དེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པ་མ་བསྐྱོགས་པར་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་སོན་བཞག་ན་ཡང་
 རོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འཇུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཇི་ཡོད་ཅེ་
 བ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སྐྱབ་པ་དང་སུན་དབྱུང་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱུས་སྟེ། གང་གི་
 ཕྱིར་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་ན།
 གནས་བརྟན་བརྟུ་ལྷ་ལི་ཏས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འཇུར་རོ་ཞེས་རྣམ་པར་
 བཤད་པ་དེས་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་སྐྱུས་པ་དེ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་རང་གི་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་ལ། གནས་བརྟན་བརྟུ་ལྷ་ལི་ཏའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དེ་
 མངོན་སུམ་ལ་སོགས་དང་འགལ་བ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་ལས་འགའ་ཡང་མ་བརྟོད་པས། དེ་ལ་
 གཞན་སུན་དབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མདོར་ན་འདིར་བསྐྱོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མ་བསྐྱོགས་ན་ངག་འབྲེལ་མེད་དུ་འཇུར་
 བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་གལ་ཏེ་བསྐྱོགས་ན་སྐྱོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས་དང་
 འགལ་བའི་གྲགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཏུ་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེན། བདག་སྐྱེའི་སྐབས་སུ་
 བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་རྣམས་བརྒྱུག་སར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་དང་། ཐུག་པ་ཡོད་པར་ཁས་སྲུངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འདིར་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་མི་སྐྱབ་པར་གཏན་ཆོག་སེལ་དེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཁས་
སྲུངས་པར་སོང་བས་ན་སྐྱོབ་དཔོན་ཀྱང་སྐྱབ་ཀྱིས་འདིར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། **ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ་ལས།** སྐྱགས་ཡོད་པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་
དོན་ལས་བརྒྱུགས་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་
རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐུག་
པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཛད་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། **འགྲེལ་**
བཤད་ལས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བ་
བརྒྱུགས་པའི་དོན་མངོན་པས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱགས་ཡོད་པར་
འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཆོས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱུགས་
པའི་དོན་མངོན་པས་ནི་སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱགས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་
དང་། དེའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱུགས་པའི་དོན་མངོན་པས་
ནི་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱགས་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་ན་ཉེས་པ་ཅི་
ཡོད་ཅེས་འདྲི་བའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཁོང་ནས་དབྱུང་བ་དེའི་ལན་དུ་མཛད་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུས་ཏེ། **འདི་ལྟར་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་ཡུང་ལས།** དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་

བར་མི་བཞེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་མི་བཞེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་བྱུག་པ་ཡོད་པར་མི་
བཞེད་པས་བྱུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གནས་བརྟན་བྱང་པ་ལི་ཏས་
རྣམ་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བས་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་
ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་སྡེ་མ་ལས། དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་སམ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
བ་དང་། འགལ་ཞིག་ལས་འགལ་ཞིག་སྐྱེ་བར་ཞལ་གྱིས་མ་བཞེས་ལ། གནས་བརྟན་བྱང་པ་ལི་ཏའི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་སམ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་
དང་། འགལ་ཞིག་ལས་འགལ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བར་རྣམ་པར་བཤད་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་ཕྱོགས་
སྡེ་མ་དེ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། སྐྱོན་བརྗོད་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གཏན་ཆོག་གསུམ་བརྗོད་པར་
གསུངས་པ་དང་འདིར་གཏན་ཆོག་ས་བསྐྱོགས་ནས་སྐྱོན་ཡོད་ཅེས་བསྐྱོག་བྱའི་གཏན་ཆོག་གསུམ་གྱི་ག་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། གཏན་ཆོག་གསུམ་བརྗོད་པར་
གསུངས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞེན་བསྐྱེད་བྱ་དང་སྐྱེ་བ་བྱེད་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་གསུམ་
བརྗོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བཀོད་ཆོད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་དེ་ཉིད་བསྐྱོགས་ན་སྐྱོན་དུ་
འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐྱོན་བརྗོད་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཆོས་བསྐྱོགས་པའི་དོན་མངོན་

བས་ཞེས་པ་འདིར་བོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དག་ན་འབྲེལ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་ཐོབ་ས་པ་ཁ་
 ཅིག་གིས་ནི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱོག་དགོས་ཞེས་དང་། གཞན་ཁ་ཅིག་
 གིས་ནི་རང་རྒྱུད་དགོད་དགོས་པ་ལ་མ་བཞེད་པས་ཐལ་འགྱུར་བསྐྱོག་དགོས་ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་
 ཅིག་གིས་ནི་གཏན་ཚིགས་ཐལ་འགྱུར་བསྐྱོག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
 གྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་དགོངས་པ་བྱུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཚིག་ཟེན་གྱི་བསྐྱོག་དོན་གཉིས་
 རྟགས་སུ་འདོད་པར་མངོན་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལས་སྤྱི་མ་ནི་གཞན་དག་
 གིས་རིགས་ལམ་ལ་སློབ་ཅུང་ཟད་ཕྱོགས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་མི་འདོད་ན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 པརྒྱུ་ཏེ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་མི་སྲིད་ཅེས་སུ་བྱུང་ངོ་། །བར་བའང་
 སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་སྐབས་འདིར་ནི་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མི་དང་དེའི་འབྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀ་ན་དེ་ལྟར་
 དུ་བཤད་པ་མི་སྣང་བར་སེམས་སོ། །ཐལ་མ་ནི་འབྲེལ་བཤད་དང་ཡང་མི་འགྲིགས་ལ། ཟུང་བར་དུ་
 ཚིག་གསལ་ལས་ཚུད་པ་འདིའི་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་བསྐྱོགས་ནས་རང་
 རྒྱུད་འཕེན་མི་དགོས་ཚུལ་ཡང་ཡང་གསུངས་ནས་ལན་བཏབས་འདུག་པས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་
 སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ལ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་བསྐྱོག་པར་སྒྲིས་པ་ཡིན་པར་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 ལོ། །རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་སྒྲིས་པ་བཞིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱུངས་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་རང་གི་
 ལུགས་སྒྲིབ་པ་དང་གཞན་ལུགས་སུ་འབྲིན་པ་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་མི་རྒྱས་པའི་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་
 འདུག་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱོགས་དོན་འཕེན་པ་ཡིན་པས་བསྐྱོགས་པའི་དོན་དེ་

གཏན་ཚིགས་ཡིན་ན། ཞེས་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཏེ་སློབ་གསལ་གཟུང་བར་གནས་པ་དག་གིས་རྒྱ་གཞུང་
དང་བསྐྱེད་ནས་དབྱེད་པར་ཁྱེད། །བསྐྱོག་ཚུལ་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་
བ་ཡོད་ཅེས་བསྐྱོགས་པར་འདུག་མོད། དེ་ཁོ་ན་ལྟར་དུ་བསྐྱོག་དགོས་པས་བྱུང་བམ་ཞེན། མ་བྱུང་
སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་སྐྱེ་མེད་པའང་བདག་སྐྱེ་ཡོད་ཅེས་པ་ཁོ་ནར་བསྐྱོག་པར་བྱ་དགོས་ན་དེ་མི་བཞེད་
དེ་**ཞེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས།** བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱུབ་པ་བསྐྱོག་པ་བྱས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
གམ་གཉིས་སམ་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན།
རང་རྒྱུད་པ་རང་གི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཕྱིན་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་དགོས་པར་དགོངས་པས་དེ་ལྟར་
དུ་གསུངས་པར་སེམས་སོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་སྐྱོན་དེ་དག་མི་འཇུག་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་སྔ་མས་
སྐྱོན་བརྗོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་མི་འཇུག་པར་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། **ཚིག་གསལ་ལས།** འདི་ལ་
ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་
ཀྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་བྱིར་རོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་བྱིར་སྐབས་ཀྱི་
དོན་ལས་བསྐྱོག་པས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཚོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་མདོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་བྱུག་
པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱོན་སྒྲ་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིན་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ། ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་སྒྲིན་དང་པོ་གཉིས་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པ་མི་
འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་རྒྱུད་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་དང་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་
སྒྲིས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲིན་མི་འཇུག་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་
བརྗོད་པ་དང་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲིས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲིན་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་འང་གཉིས་ཏེ། སྒྲིན་དང་པོ་མི་འཇུག་པ་དང་གཉིས་པ་མི་འཇུག་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་རང་རྒྱུད་མི་དགོས་དང་མི་འཐད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཇི་
ལྟར་ཞེན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་གང་སྒྲུབ་དེ་ནི་མི་
རིགས་སོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་རྒྱ་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་སྒྲུའོ་
ཞེས་སྒྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་
ལ། བྱོད་གྱིས་སྒྲིས་པ་སྒྲར་ཡང་སྒྲུབ་པ་མི་འདོད་ཅིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདོད་དོ། ། དེའི་
ཕྱིར་བྱོད་ཅག་གི་རྩོད་པ་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་
ནི་ཞེས་པ་རོལ་པོ་བདག་ལས་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ལས་གཏན་ཚིགས་
དང་དཔེ་བཞོད་པ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་ཙམ་ཞིག་གིས་བརྟུན་པ་ནི་ཅི་པ་

ཐོལ་པོ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་པ་ཐོལ་པོ་རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བས་བརྩད་
བས་ཀྱང་མི་ལྷོག་ན་ནི། དེའི་ཆོ་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ཆོག་ས་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷོག་
པར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ནི་སྒྲིན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་རྩོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྒྲིབ་དཔོན་ནི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཆང་བར་བྱེད་པ་ན། བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི། འདིར་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་ས་
མ་བརྟེན་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་པས་སུན་འབྱེན་སྒྲིན་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་རི་ལྷོང་ཞེ་ན། བདག་
ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱུད་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེའོ་ཞེས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་སྐྱེ་ན་
སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་བྱོད་ཅག་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པར་
མཐོང་ལ། ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མི་འདོད་པས་བྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་རྟགས་
ཁྱབ་བསལ་གསུམ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འགལ་བ་སྐྱུད་པའི་ཐལ་
འགྱུར་པ་ཐོལ་པོའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་འཕམ་དགོས་པ་ཅན་འདིས་བརྩད་པ་ན་དེའི་
རང་གི་བྱོགས་ལ་སྒྲིན་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྷོང་ཁས་ལེན་ལ་ནང་འགལ་
བསྟན་ཀྱང་མི་ལྷོག་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་ས་བརྟེན་ཀྱང་མི་ལྷོག་པས་སྒྲིན་པ་ལྷ་བུ་སྟེ་
དེ་དང་མི་རྩོད་དོ། །ཞེས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་མཐའ་དབྱུང་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དུ་

མ་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོགས་གཞན་
ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱུད་དུ་ཡང་ **འཕགས་པ་ལྟས།** ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་
ཅེས། རྩོགས་ནི་གང་ལ་ཡང་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་པོ་ནའང་། །ལྷན་ཀ་བརྗོད་པར་ལུས་
མ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དོ། ། **ཚུད་པ་བརྒྱུག་པ་ལས་ཀྱང་།** གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་
ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྒྲོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་
ཏེ་མཛོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །སྐྱབ་པ་འམ་རྒྱུག་པར་བྱ་ན་
དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ལྷན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་དོན་ནི། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་དབུ་མ་པ་
ཡིན་ན་དེ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བརྗོད་མི་དགོས་པ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། བརྗོད་པར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེག་ནི་དགག་བྱ་བཀག་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྣམ་གྲངས་མ་
ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཆེད་ཡོད་པ་བཀག་ནས་མེད་པ་དང་སྒྲོས་པ་བཀག་ནས་
སྒྲོས་བྲལ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་རྩོགས་གཞན་གང་ཡང་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྩོགས་
གཞན་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པ་བརྒྱུ་པ་དང་ཚུད་རྒྱུག་གི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབུད་ནི། འདིར་རྩོགས་གཞན་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་
ལ། ཁཅིག་ན་རེ། འདིའི་དོན་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས་གཞན་སྐྱེ་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་

མི་རིགས་ཏེ། བདག་སྐྱེ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་གཞན་སྐྱེའང་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཡང་
འགའ་ཞིག་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་རིགས་ཏེ།
ཕྱོགས་གཞན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལས་སྐྱ་མ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ནི། **ཀུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པས།** འདིར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རང་
རྒྱུད་རིགས་མི་རིགས་དབྱེད་པའི་སྤངས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས་གཞན་སྐྱེ་སྐྱབ་པ་
སུས་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། ཕྱི་མ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པ་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་མི་བྱ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་པས་ཤེས་སོ། །
རང་ལུགས་ནི། **གྲུབ་མཐའ་མཛོད་ལས།** ཐལ་འགྱུར་གྱི་སློབ་པ་གཙོད་པའི་ཚུལ་ནི། རྩར་སློབ་པ་
བཞིན་གཏན་ཚིགས་ལུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་འཇལ་ལ། དེའང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཀག་ནས་རྩུན་པར་སྐྱབ་པའམ། དོན་དམ་ལ་སློབ་པ་བཀག་ནས་སློབ་མེད་
བསྐྱབས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་ཞེན་པ་དེ་དངོས་སུ་བཀག་ཀྱང་ཤུགས་ལ་གང་ཡང་མི་སྐྱབ་པས་
ཡ་རོལ་གྱི་འོག་རྟོག་སྒྲིག་པར་བྱེད་པའོ། །དེའང་སློབ་པ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ནི་སློབ་པར་སྐྱབ་པའི་
ཁས་སྤངས་ནང་འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་པ་ཁོན་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་གཏན་
ཚིགས་རང་རྒྱུད་ནི་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་སྟེང་དུ་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས་དེ་མེད་པ་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ན་བདག་སྐྱེ་བཀག་ནས་ཕྱོགས་གཞན་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་འགོད་པ་མི་རིགས་ཞེས་པ་ནི་སྐྱབ་པའི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོན་གཉིས་པ་མི་འཇུག་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་དབུ་མ་པས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་མི་བརྟེན་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ། གང་ལ་གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས། དམ་བཅའ་བའི་དོན་འདི་
གང་ཡིན། ཅི་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་སམ། འོན་ཏེ་རྒྱུད་བདག་ཉིད་
ལས་ཡིན་གྲང་། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་
པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུད་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་གང་ལ་གྲངས་ཅན་པ་
དག་གིས་ཕྱིར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་སྐྱས་པའི་
ཉིས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། གོ་སྤོལ། །རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བྱ་བའི་
རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་བ་ལྟ་གཤམ་ཡོད། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་གང་ཞིག་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དམ།
འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། འགལ་བའི་དོན་
ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་
གཏན་ཆོག་ས་གྲང་གཤམ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་སྐྱས་པའི་ཉིས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དེའི་ལན་བརྟེན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གཉིས་ཀའང་རང་རྒྱུད་དམ་རང་དོན་ས་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པས་ན། དེ་
ལ་གཞན་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་དང་འགལ་བའི་ཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་གཤམ་

དགོས། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོན་པ་དང་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་
ཉིས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། སྒྲོན་དང་པོ་མི་འཇུག་པ་དང་།
སྒྲོན་གཉིས་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་ར་ན་ཕྱོགས་
དང་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་དག་མ་གྲུབ་པས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མ་བཟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་། གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བསལ་བར་མ་གྱུར་མོད། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་ལ་རང་གི་རྗེས་
སུ་དཔག་པས་འགལ་བ་བཟོན་པར་ནི་བྱ་དགོས་པས། རང་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་དང་གཏན་
ཚིགས་དཔེའི་སྒྲོན་དང་བྲལ་བ་དག་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་དང་།
དེའི་ཉིས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཞེས་པ་ནི་གཞན་གྱི་ཚུད་པ་
བཞོད་པ་སྟེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་ཚུད་གཞི་ཕྱོགས་དང་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་རྣམས་རང་རོར་
མ་གྲུབ་པས་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་
པའི་རྗེས་དཔག་གིས་པ་རོལ་པའི་འདོད་པ་སུན་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏུ་
རྒྱག་ཀྱང་། ཉགས་བྱུང་བསལ་གསུམ་པ་རོལ་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་ཁས་བླངས་པའི་གཞན་ལ་གྲགས་
པའི་རྗེས་དཔག་གིས་འགལ་བ་བཟོན་པར་ནི་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་དེ་ནི་སྒྲོན་དང་
བྲལ་བ་ཞིག་རང་ལ་བཟོན་རྒྱ་ཡོད་དགོས་ན། དེའང་མ་བཟོན་པའི་ཕྱིར་དང་དེའི་ཉིས་པ་མ་བསལ་

བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ་སྙམ་ན། ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་ལན་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གྲངས་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་
མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རྗེས་དཔག་མི་དགོས་པ་དང་། ཅིས་ཀྱང་དགོས་ན་འང་བརྗོད་ཡོད་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གི་
ཕྱིར་དོན་གང་ཞིག་གང་གིས་དམ་བཅས་པ་དེས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་ལ་
ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས། དོན་འདིའི་འཐད་པ་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་འཐད་པ་དེ་
ཉིད་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་
གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕ་རོལ་པོ་ཁོ་ནས་ཉེ་བར་དགོད་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་རེ་ཞིག་ལྷགས་
ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཞན་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རང་གི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཁས་འཆེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་འབབ་ཞིག་
ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་ཁས་སྒྲུངས་པས་འདི་ནི་བདག་
ཉིད་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པས་གཞན་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་གང་རང་གི་
དམ་བཅའ་བའི་དོན་གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རུས་པ་མེད་པ་འདི་ཉིད་འདིའི་སུན་འབྲིན་བ་ཆེས་
གསལ་པོ་ཡིན་ཏེ། འདིར་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་གོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅིས་
གསུངས་སོ། །

འདིའི་དོན་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་རང་གིས་དམ་བཅས་ནས་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས་

ནི་ཚས་དེ་ཉིད་རང་གིས་རྒྱ་མཚན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པའི་རྒྱལ་བྱེད་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བརྟེན་
 བར་བྱ་དགོས་སོ། །རང་གི་དམ་བཅས་པའི་ཚས་ཀྱི་རྒྱལ་བྱེད་དེ་དམ་འཆའ་བ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 བཀོད་དགོས་པ་ནི་རེ་ཞིག་ལྷགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གྲངས་ཅན་པས་སྒྲིམ་པའི་བདག་སྐྱེ་ཡོད་
 པའི་རྒྱལ་བྱེད་ནི་གཞན་དབུ་མ་པའི་ངོར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ནོ། །འགྲུབ་ངེས་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་དང་དཔེ་མེད་པས་དམ་བཅས་པའི་དོན་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་ནི་གྲངས་ཅན་རང་གིས་ཁས་བླངས་
 ཅམ་ཀྱི་ཉམས་བྱུང་འབའ་ཞིག་ཉི་པར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འཐད་པ་དང་བྲལ་པས་དམ་
 བཅས་པ་དེ་ནི་རང་ལ་བསྐྱེད་བ་དང་གཞན་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་མི་ལུས་པའི་རྒྱལ་བྱེད་བརྒྱལ་བྱ་དང་
 མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སུན་འབྱེན་ཆེས་གསལ་པོ་ཡིན་པས་རྗེས་
 སུད་བཀའ་བ་བརྟེན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་རྗེས་སུ་

དཔག་པས་འགལ་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱལ་བརྒྱུངས་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ནི་འདི་སྐད་དུ་བཤད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དེ་དག་བྱ་བ་འདིས་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་
 པ་མེད་དོ་བྱ་བ་འདི་ནི་མདོར་བཞག་པའི་ངག་དེའི་འགྲེལ་བའི་ངག་ཡིན་ལ་ངག་འདིས་ནི་ཚས་

མཐུན་པའི་དཔེ་གཞན་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པ་
 ཉེ་བར་གཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་ཆོག་ས་
 འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱུ་མི་ཏྲག་སྟེ། བྱས་པ་མི་ཏྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ནི་མི་
 ཏྲག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ཏྲག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེ་བར་སྐྱར་བས་གསལ་ལ་བར་བྱས་པའི་བྱས་པ་གཏན་ཆོག་ས་
 ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་རི་ལྟར་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་
 མཐུན་ན་གནས་གིང་གསལ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མཐོང་བ་
 དེ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་གོང་བྱ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
 ཡོད་པའི་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ་སྟེ། ལྟུང་དུ་སེམས་ན་ནི་དེའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆོག་ས་ཉེ་བར་སྐྱར་བས་གསལ་ལ་བར་བྱས་པ། ཡང་སྐྱེ་བ་
 དགག་པ་ལ་མི་འབྱུང་བ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གངས་ཅན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 དཔག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཆོག་ས་
 དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སངས་རྒྱས་བསྐྱབས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཀྱང་

བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་བརྗོད་ཅིན། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱང་ཡང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ཡང་
 མི་འདོད་དེ། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་མདོར་བསྟན་པའི་དག་དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་
 ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་བྱུག་པ་མེད་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བ་ཡིན་ལ་དག་འདིས་ནི་གཞན་
 གྲངས་ཅན་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་མངོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་བསྐྱབ་བྱ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་དང་
 སྐྱབ་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་དེ་ལས་
 འདི་ལྟར་དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་པ་འདིས་ནི་གཏན་མིགས་བསྟན་
 ལ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྐྱ་མི་རྟག་
 རྟེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ནི་མི་རྟག་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་
 བཞེན་དུ་སྐྱ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱབ་པ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པས་དཔེ་བུམ་པ་བསྟན་པ་བཞེན་དུ་འདིར་ཡང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་
 གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ་གྲངས་ཅན་རང་གིས་ཀྱང་མཐོང་བར་
 གྱུར་པ་དེ་ཉིད་དཔེར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞེན་དུ་སྐྱ་ཡང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཉེ་བར་སྐྱར་བས་
 གཏན་མིགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞེན་དུ། འདིར་ཡང་འཛིམ་པའི་གོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རང་བཞེན་དུ་ཡོད་པའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འང་རང་གི་བདག་

ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ཞེས་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་འཕྱོང་ལ། དེ་ལྟར་ཉེ་བར་སྐྱར་བ་དེས་ནི། གཏན་
ཆོག་ས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ་མི་བསྐྱེ་བ་སྟེ་
ཡོད་ན་མི་སྐྱེ་བ་ས་བྱུང་བ་ནི་གངས་ཅན་པ་རང་གིས་མངོན་པར་གསལ་བའི་བྱམ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་
ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །མཇུག་སྟུང་ནི་དམ་བཅའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཞེས་བཞེད་ཀྱང་ཆོག་གོ། དེ་ལྟ་
ན་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་ལྔ་ལས་དམ་བཅའ་དང་དཔེ་དངོས་སུ་བསྟན། གཏན་ཆོག་ས་དང་ཉེ་སྐྱར་
མཇུག་སྟུང་གསུམ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆོག་ས་འདི་ལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་
རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཚུལ་གསུམ་ཆར་གངས་ཅན་པ་རང་ཁོ་ནས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་གྱི་
ཐལ་འཇུག་པས་རང་ངོར་ཁས་སྐྱངས་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དང་། བསྐྱབ་བྱེད་མཐའ་དབྱེད་

པའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དཔེ་དང་གཏན་ཆོག་ས་འདི་ལྟར་བཞེད་པ་ཡོད་ན།
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱོན་བཞེད་སྟུམ་ན། ལྟར་བས་པ་དག་ལེགས་ལྷན་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་བསམ་པ་མ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱབ་པ་ལ་མདོར་བསྟན་རྒྱས་
བཤད་གཉིས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེན། སྐྱིར་བྱབ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་མི་དགོས་ཀྱང་
འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་གཞུང་ཉིད་ན་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་དང་བསྟན་པ་ཅི་མ་མོ། །ཡན་ལག་ལྔ་
པ་ཅན་གྱི་སྐྱོར་བ་བཀོད་པ་ནི་ཆད་མ་སྐྱར་བས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། ལྟར་བས་དང་བྱི་རབས་ཅེས་
པ་ནི། **ས་པའ་མཁས་འཇུག་ལས།** རང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཆད་མར་འཛིན། །དེ་ལ་སྐྱེ་བྱིན་མ་པ་

གཉིས། །སྲ་མ་དབྱིག་གཉེན་ལེགས་ལྡན་སོགས། །དོན་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་མོད་ཀྱི། །དབྱེ་བསྐྱེའི་
ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་དང་། །བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད། །ཁྱི་མ་སྤྱོགས་སྤྱང་ཆོས་གྲགས་
སོགས། །བརྗོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉུང་ཆུས་སོགས། །སྲ་མའི་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དག་གིས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་དེ་ཉིད་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། གཏན་ཆོགས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཆར་དུ་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་གམ་
བདག་སྤྱེ་གཞན་སྤྱེ་ཡོད་མཐའ་མེད་མཐའ་སོགས་རིམ་གྱིས་འགོག་ཅིག་ཆར་དུ་འགོག་ན་འཇུག་པ་
དང་སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་ལེའུ་ལས་རིམ་གྱིས་བཀག་པར་འགལ་ལ། རིམ་གྱིས་འགོག་ན་རང་རྒྱུད་པ་
དང་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྒྱལ་བ་དེའི་ངོར་དགག་དགོས་ངེས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་
འགོག་པར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་
དམ་རྩ་དུ་འདོན་པ་ན་མཐའ་མང་ཉུང་ཅི་ཙམ་ཞིག་བཀག་ཀྱང་རུང་སྟེ་དོན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཙམ་
ཞིག་བཀག་ནས་བདེན་མེད་སྐྱབ་པའི་ཁས་ལེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་པས་མཐའ་
རྣམས་རེ་རེ་ནས་བཀག་སྟེ། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གཏན་ལ་
ཕབ་སྟེ་གང་ཡང་ཁས་མ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་མཐའ་བཞི་རིམ་གྱིས་འགོག་པའི་ཆོན། དང་པོ་
ཡོད་མཐའ་ཙམ་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་མིན་གང་ཡིན། **དང་པོ་ལྟར་ན།** ཁས་ལེན་
དང་བཅས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་བཀག་ནས་མཐའ་མེད་བཞི་ཁས་སྤྱངས་པས་རྣམ་

གྲངས་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཁས་ལེན་བཞི་ཚོགས་པ་ནི་ཁས་ལེན་ཉིད་ཡིན་གྱི།
 ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། **གཉིས་པ་ལྟར་ན**འང་མི་འཐད་དེ་སྒྲིས་པ་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཙམ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དེ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་
 བཀག་ནས་མེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་མཐའ་དང་པོའི་ནང་ཚན་
 བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ན། མེད་པར་དགག་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཞན་གྱི་འདོད་པ་
 འགོག་པ་ཙམ་ལས་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲིན་དང་པོ་མེད་
 དོ། །རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་མོད། དེའི་ཆམས་གཅིག་ཙམ་ཡིན་པས་སྒྲིས་པ་ཐམས་
 ཅད་བཀག་པ་ཡིན་མི་དགོས། མཐའ་གཅིག་པོ་བཀག་ནས་མཐའ་མེད་དུ་ཁས་མ་སྐྱངས་པས་ཁས་
 ལེན་མེད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན། དེ་འདྲའི་ཁས་ལེན་མེད་པ་བཞི་ཚོགས་པ་ན་ཁས་ལེན་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆོ་
 མཐའ་དེ་རྣམས་འགོག་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། རེ་རེ་ནས་
 ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་སྒྲུ་དགོས་སོ། །འདི་ནི་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཡམ་གྱི་མཚོའི་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། **རབ་ལན་ལས།** ཐལ་རང་སྤྱི་ལུགས་ལའང་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 ལ་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པ་རྣམས་རེ་
 རེ་ནས་འགོག་པ་ལ་སྒྲིས་བྲལ་གྱི་དོན་ཅིག་ཆར་སྐྱབ་པར་མ་རྩས་པས་ཐད་ཀར་བལྟས་ན་ཡུལ་
 བཀག་ཚུལ་ཁྱད་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། མཐར་རང་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་

གྱི་འཛོག་མཚམས་འདི་ལ་གཏུགས་ནས་བྱང་པར་འབྱེད་དགོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོན་གཉིས་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པ་མ་
ཡིན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་བྱེད་གྱི། གཞན་གྱིས་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །རི་
ལྷོ་མ་ཞེན། བྱངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་པའི་བྱམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
ནི་ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ལ། རྣམ་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྒྲེབ་བ་བཀག་པས་
བྱང་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲོན་དུ་
དོགས་པའམ། གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་གལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་རྗེས་སུ་
དཔག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ན་ཡང་རི་སྐད་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་
སྒྲུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་སུན་འབྱེན་འདི་དག་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་
ཉིད་དོ་ཞེས་ཞེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི། བྱངས་ཅན་པ་དག་གིས་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་བྱམ་སོགས་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་
དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བདག་ལས་སྒྲེབ་པར་འདོད་པ་དེ་འདིར་འགོག་པས་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་མེད་ལ། ཡོད་
ན་མི་སྒྲེབ་པ་ཡིན་པ་ཡང་དཔེ་མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་སོགས་གྱི་སྟེང་ནས་བྱངས་ཅན་རང་ཉིད་གྱིས་
ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟགས་བྱབ་ཐམས་ཅད་ལ་རོལ་
བྱངས་ཅན་འབའ་ཞིག་གིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་དཔག་བཞོད་པའི་ཚོན་འང་ཉེས་པ་དེ་དག་

མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ལེགས་ལྷན་གྱི་སུན་འབྲིན་འདི་དག་ནི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་
དགོངས་པ་མ་རྟེན་པའི་སློབ་འབྲེལ་མེད་འབའ་ཞིག་གོ། ཞེས་པའོ། །བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་སོགས་པའི་སྐྱེས་ནི་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པར་བསྐྱེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་
བྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་མ་ངས་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་མེད་དུ་ཆུག་ཀྱང་སྐྱེས་བྱུ་སོགས་ལ་ཡོད་པས་
བདག་སྐྱེ་མེད་པར་མ་ངས་སོ་ཞེན། མ་ངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བུམ་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་སྐྱེས་པ་
རོལ་པོས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་སྐྱོར་བ་
འདི་ནི་ཚུལ་གཞན་ཡིན་ཏེ། རང་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་བྱུ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྒྱུ་མཉམ་ནི་བདག་
ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེས་བྱུ་བཞིན་ནོ་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་
པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི། ཡང་ན་གངས་ཅན་པ་དག་གིས་ཤེས་བྱ་ཉིར་ལྟར་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་
ལ། སྐྱེས་བྱུ་ལས་གཞན་པའི་ཉིར་བཞི་པོ་ཚོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་སྐྱེས་བྱུ་བཞིན་ཞེས་སྐྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡང་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་མངོན་པར་
གསལ་བར་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མངོན་པར་གསལ་བ་ལ་
བཏགས་ནས་སྐྱོན་དང་བྱི་མར་མ་དམིགས་པ་དང་དམིགས་པར་ཚོས་མཐུན་པས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་མངོན་
པར་གསལ་བ་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདི་བཀག་པས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་སོ། །

འདིའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དེས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མི་གནོད་དེ།
མངོན་པར་གསལ་བར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ནི་
མངོན་པར་གསལ་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་དམིགས་ལ་ཕྱིས་དམིགས་པར་ཚོས་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བའི་སྐྱས་ནི་མངོན་པར་གསལ་བ་ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་འདི་
བཀག་པས་མངོན་པར་གསལ་བར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །ཡང་ཇི་
སྐད་སྐྱས་པའི་དོན་གྱི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་མེད་པར་ནམ་པར་དཔྱོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཇི་ལྟར་རྟེན་ཅེ་ན།
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དོན་གྱི་དག་འདི་དག་ནི་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ཇི་སྐད་སྐྱས་པའི་དོན་བསྐྱས་
ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་བཤད་ན་ཇི་སྐད་སྐྱས་པའི་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་འབྱིན་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་པས། འདིར་མ་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི། ཟླ་བ་གསལ་བ་ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ལས་བཤད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་རྟེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་དག་
འདི་དག་ནི་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་བསྐྱས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཕྱིས་ཏེ་བཤད་ན་གོང་དུ་བཤད་
པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྲུང་བས་མ་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་གསུམ་པ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་མཐའ་དབྱེད་
པའོ། །**དང་པོ་ནི།** ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱོག་པའི་དོན་དང་ཡང་པ་རོལ་བོ་འབྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་
ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གྲུབ་པའི་མཐའ་

དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཐལ་བ་ལས་བསྒྲོག་པ་བསྐྱབས་པས་པ་རོལ་པོ་ལ་ཉེས་པ་མང་པོ་ཅི་ཙམ་
 ཏུ་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་ཁོ་བོ་ཅག་མངོན་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གང་ལས་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་
 གྲགས་ཆེད་པར་འགྱུར་བ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱུ་སྐྱབ་གྱི་ལྷགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྒྲོབ་
 དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་གྲགས་དང་བཅས་པའི་ཆོག་གསུངས་པ་ཉིད་ག་ལ་ཡོད། ཅས་སོ། །

འདིའི་དོན་ནི། གཏན་ཆེགས་ཐལ་འགྱུར་བ་སྒྲོགས་ནས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པ་ནི་པ་རོལ་པོ་ཁས་
 ལེན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དོན་དམ་གྱི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པ་བཀག་ནས་མེད་པ་སྐྱབ་པ་དང་།
 སྒྲོས་པ་བཀག་ནས་སྒྲོས་བྲལ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་དམ་བཅའ་འགའ་ཡང་རང་ལྷགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲུས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་དེ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་
 དེ་རང་གིས་ཅི་ཡང་ཁས་བླངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །པ་རོལ་པོ་ཁས་ལེན་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི་ཐལ་བ་
 བསྒྲོགས་པས་ཁས་ལེན་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མང་པོར་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདོད་པ་ཡིན་
 པས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱུ་སྐྱབ་གྱི་ལྷགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་
 ཐལ་བ་བསྒྲོགས་པའི་ཆོག་གསུངས་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །རང་
 བཞིན་མེད་པར་སྐྱབས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཐལ་བ་བསྐྱབས་པ་ན་ཐལ་བ་ལས་
 བསྒྲོགས་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་རྣམས་ནི་དབྱུག་པ་ཅན་དང་ཞགས་པ་ཅན་
 བཞིན་ཏུ་སྐྱབ་པ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེན། ལུས་པ་ཡོད་ན་སྐྱབ་པ་པོའི་

བཟོད་པར་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་པ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་
ལ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་བ་དབུམ་ཐལ་འགྱུར་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་
གྲངས་ཅན་པ་སོགས་ལ་ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ན། ཐལ་འགྱུར་བསྐྱོག་ས་ནས་རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཁས་
ལེན་དང་བཅས་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་རྣམས་ནི་དབུག་པ་ཅན་དང་ཞགས་པ་
ཅན་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་པོས་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་སྐྱེ་མེད་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་རང་དབང་མེད་
པར་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེན། སྐྱབ་པོ་རང་ལ་ཁས་
ལེན་ཀུན་བྲལ་གྱི་དོན་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་ན། སྐྱ་རྣམས་ནི་བཟོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
ཙམ་ཡིན་པས་བསྐྱོག་པ་ཁས་ལེན་པར་མི་འདོད་ན་ཁས་སྤང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྐབས་འདིར་ཐལ་འགྱུར་པས་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི་པ་རོལ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་ཁས་ལེན་གྱིས་རང་གི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་འཕམ་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི།
རང་ལུགས་སུ་ཅི་ཡང་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པས་ན་ཐལ་བའི་དག་བསྐྱོག་ས་ནས་བྱོགས་གཞན་ཁས་
ལེན་དགོས་པ་ཅན་དུ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་ནི། རམ་མཁའ་མཆོན་ཉིད་
སྤྲེལ་ན། རམ་མཁའ་ཕྱང་ཟེད་ཡོད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་མཆོན་ལས་སྤར་གྱུར་ན། མཆོན་ཉིད་མེད་
པར་ཐལ་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མ་གཏོགས་

པར། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར། །ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དོན་གང་ཡང་། །རྒྱ་མེད་པ་ནི་
གང་ན་ཡང་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་དུ། །ལྷ་པོ་འདས་པ་དངོས་པོ་མིན། །ཀླ་ཤིའི་མཚན་
ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཀླ་དང་འཛི་བ་མེད་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པས་པལ་ཆེར་ཐལ་བ་སྒྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་སྒྲུགས་སེལ་བར་མཛད་དོ། །ཅི་སྟེ་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དག་རྣམས་ནི་དོན་གྱི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲོབ་བ་དུ་མའི་རྒྱ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་ན་ནི། །སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་དག་དག་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་མི་
རྟོག་འོན་ཏེ་སྒྲོབ་བའི་དག་རྒྱས་པར་བརྟེན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་བ་མཁན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཅུང་པ་བསྐྱོག་པའི་འགྲེལ་བ་མཛད་པ་ན།
སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲོབ་བའི་དག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིའི་དོན་ནི། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ཐལ་
འགྱུར་ཁོ་ནས་དངོས་པོར་སྒྲུབ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུགས་སེལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་ཁོ་ནས་
ཆོག་གི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོབ་བ་མི་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་དག་རྣམས་ནི་བརྟེན་བྱའི་
དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་ཀྱང་དོན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོབ་བའང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། །འོ་
ན་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་དག་ལའང་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཛིན། །འཛིན་
ན་གཏན་ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྟེན་པའི་སྒྲོན་ཡང་བརྟེན་པར་མི་རིགས་སོ། །དེ་གཉིས་མི་འབྲས་སྟེ།
འགྲེལ་བ་བྱེད་པའི་ཆོན་ནི་སྒྲོབ་བའི་དག་རྒྱས་པར་འགོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ལུགས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། །དེ་

ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཚུད་བརྒྱུག་གི་འགྲེལ་བ་བྱེད་པ་ན་སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲོར་བའི་ངག་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཁས་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདིར་དམ་བཅའ་མེད་གསུངས་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་བཀག་ནས་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། གོང་དུ། དེའི་བྱིར་བདག་ལས་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་པོ་ལའང་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། **འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས།** དེ་བཞིན་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་བྱིར་བཤད་པ། ཞེས་དམ་བཅའ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་བར་གསུངས་པ་ནི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་དགག་པའི་ཐབས་སུ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་ངོར་དམ་བཅའ་བ་ལྟར་དུ་བྱས་པའམ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་དམ་བཅའ་སྟེ་དེ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་དམ་བཅའ་གང་ཡང་མེད་པའམ་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་གནད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་གཞན་གྲངས་ཅན་པ་རང་གིས་མངོན་པར་གསལ་བའི་བུམ་པ་ལ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་ཁས་སྤངས་པ་དེ་ཉིད་མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་དང་སྒྲུབ་ནས་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། ཐལ་

འགྱུར་པས་རང་ལུགས་སུ་བདག་སྐྱེ་མེད་ཅེས་དམ་བཅས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའང་གྲངས་ཅན་གྱིས་མི་གསལ་བའི་བུམ་པའང་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། ཡོད་ན་
ཡང་མི་སྐྱེ་བས་བྱབ་པ་དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་རང་གིས་མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པའི་ཐོག་ནས་ཁས་སྐྱངས་
པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་པས་ཡང་
མི་སྐྱེ་ལ། མི་གསལ་བའི་བུམ་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེའོ་ཞེན། བྱད་པར་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱེད་
མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱ་སྟེ།
གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ཙམ་ལས་རང་ལུགས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པའང་མ་དམ་བཅས་པ་ནི་གང་ཡང་
མེད་དོ། ། **དེ་ཡང་རོང་ཟོམ་མ་རྩུ་པརྟེ་ཏའི་ཞལ་ནས།** འོ་ན་བྱེད་ཅག་གི་གཞུང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྐྱབ་བྱེད་
ན། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་བྱེད་ཅག་གི་ལྟ་བ་ངན་པ་བསྐྱོག་པ་ཙམ་སྟེ། ལྟག་པར་དོན་ཅི་ཡང་མི་སྐྱབ་བོ། །དེ་
ལ་ཐ་སྙད་དུ་མ་ཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ཞེས་འདོགས་ཏེ། ལྟ་བར་ཞེན་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་གྲངས་ཅན་པ་དག་གིས་འགལ་བ་སྒྲིམ་པར་ཐལ་འགྱུར་པས་ཁས་ལེན་
ནམ་མེ་ལེན། མི་ལེན་ན་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དེ་དང་རྩོད་པ་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། ལེན་ན་དེ་
ཉིད་ཁས་ལེན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། འགལ་བ་སྒྲིམ་པར་ཡང་རང་ལུགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཁས་ལེན་
ཀུན་བུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀྱང་གཞན་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོར་དེ་ཉིད་བསྐྱོག་པའི་ཐབས་ཙམ་
དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ཏེ། **འཇུག་འགྲེལ་ལས།** དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་རགས་ལས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
བདག་གིས་ཀུན་རྫོང་བཤམ་སྐྱངས་ཀྱི་རང་དབང་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ནས་

སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ནི་དེ་རྒྱུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་པས་ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན། ཐལ་འགྱུར་ཐུན་མིན་གྱི་གཏན་
ཆིགས་འདི་དག་དེའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་དག་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སུའི་
ལུགས་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཡང་པ་རོལ་པོའི་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་གྱི་
རྣམ་གཞག་དང་མཐུན་པར་ཐལ་འགྱུར་པས་འཛིག་རྟེན་གཞན་ངོར་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་སྟེ་རང་
ལུགས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་གྱི་གཏན་ཆིགས་འདི་རྣམས་གྱིས་འཛིན་ཞེན་ཅན་
དག་གི་ལོག་རྟོག་ཕྱ་རགས་ཀུན་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་སྟེ། དམིགས་པའི་གཏན་སོ་
མཐའ་དག་དྲུངས་ནས་སྤྱང་བ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟ་ན་འང་རང་ལུགས་རྣམ་རྟོག་གི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡང་
མི་འཇུགས་ཏེ། དེས་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་དངོས་པོའི་གཤིས་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་
ལྟ་ཇི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྟོང་ར་བསམ་བཤད་ཞིང་མཛེས་མཛེས་ལེགས་ལེགས་ལྟར་དུ་སྤྱང་བ་དེ་ལྟ་
དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་ལས་གོལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དོན་དམ་པ་ནི་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་
བ་ཡང་མེད་ན། ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་དང་། ཆིག་བྲལ་རག་གི་ལམ་གྱིས་མ་གོས་པ། ཞེས་
དང་། དོན་ཚུལ་འདི་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱིས་སྟུ། །བསྟན་པར་མི་རུས། ཞེས་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ལྟོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་ལྟོག་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་འཁོར་ལོ་བར་ཐ་དང་གསར་རྟིང་གི་
རྒྱུད་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ན་བབྲང་གིས་མི་ལང་བ་ཞིག་འདུག་པ་འདི་རྣམས་གསུངས་

པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེན། **དང་པོ་**
གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་ནི། མིག་སོགས་ཚུལ་ཅན་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུབ་པའི་སྤྲོད་
དུ། བསྐྱབ་བྱ་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་མེད་ལྟ་བུ་དམ་བཅས་ཏེ། སྦྱབ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཚོལ་བ་གཉིས་
ཀ་ལ་གྱུབ་པ་དང་། མཐུན་དཔེ་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲོད་དུ་གཏན་ཚིགས་དང་བསྐྱབ་ཚུལ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀའི་དོར་གྱུབ་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་དོར་ཅི་
རིགས་པར་གྱུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་ལས་ཐོག་མར་ཚུལ་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི།
སྦྱོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྲིང་པོའི་བདེན་གཉིས་ལས། ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ཤེས་པ་ལ། ཁི་ཙམ་སྣང་བའི་
ཆ་ཡོད་པ། དེ་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། ཚུལ་ཅན་ཚུལ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་ ཅིས་དང་། **དབུ་མ་**
རྒྱན་ལས། གཞུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། ཚུལ་ཅན་སྤངས་ནས་མཁས་པ་དང་། བྱད་མེད་
བྱིས་པའི་བར་དག་ལ། གྲགས་པར་གྱུར་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། བསྐྱབ་དང་སྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་
ནི། ཁ་ལུས་ཡང་དག་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། **དེའི་རང་འབྲེལ་ལས།** ཁོ་པོ་ཡང་མིག་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་རང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མི་སེལ་མོད་གྱི། ཞེས་དང་། དེ་ལྟ་བུས་ན་
སྣང་བའི་དོན་མ་བཀག་པ་ཉིད་གྱིས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་། སྦྱབ་པའི་ཐ་སྟོན་
འཇུག་པས། ཞེས་ གསུངས་སོ། །གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་སོགས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ལ་གྱུབ་པའམ་
གྲགས་པ་དགོས་པར་ཡང་**བདེན་གཉིས་རང་འབྲེལ་ལས།** རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་

པར་བྱ་བ་འདི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚོལ་བ་དང་། བྱིར་སྐོལ་བ་དག་གི་སྒྲིའི་བདག་ཉིད་ལ་སྒྲུང་བའི་ཚེས་ཅན་
 དང་ཚེས་དང་དཔེ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་པར་བཞག་པར་འབྱུང་གི་ཚེས་ཅན་དང་ཚེས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་
 ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབྱུང་བ་མི་རུང་བའི་བྱིར་གཞན་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་
 ལུགས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གང་ལ་ཡང་སྒོ་མཚུངས་པ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
 དང་། **ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས།** དཔེ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཚེས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཚེས་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚེས་ཅན་གྱི་དཔེ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་དང་། **དེའི་འགྲེལ་བཤད་སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས།** དེ་བསྟན་པའི་བྱིར་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པའི་ཚེས་གྲགས་པ་ལྡན་པའི་ཚེས་ཅན་གྱི་དཔེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་
 སྒྲུས་ཏེ། ཚེས་ཅན་ནང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚེས་བདག་ལས་སྒྲིབ་
 མེད་པ་ཚོལ་བ་དང་བྱིར་སྐོལ་བ་གཉི་ག་ལ་གྲགས་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཚེས་ཡོད་པ་ཉིད་ཚོལ་བ་དང་
 བྱིར་སྐོལ་བ་གཉི་ག་ལ་གྲགས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པའི་ཚེས་གྲགས་པ་དང་
 ལྡན་པའི་ཚེས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཚེས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི།
 བདག་ལས་སྒྲིབ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོལ་བ་དང་བྱིར་སྐོལ་བ་གཉི་ག་ལ་གྲགས་པའོ། །སྐྱབ་པའི་
 ཚེས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་ཚེས་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཚོལ་བ་དང་བྱིར་སྐོལ་
 བ་གཉི་ག་ལ་གྲགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིབ་སོགས་བཀག་ནས་སྒྲིབ་མེད་སོགས་སྐྱབ་པའི་དམ་
 བཅའ་ཡོད་པ་ནི་གོང་དུ་རང་རྒྱུད་མི་སྒྲིབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱོགས་གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཞེས་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། གཞན་ཡང་འོག་ཏུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་ཏེ། དེར་ཚིས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྦྱར་བ་
 དང་། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་རེ་ནས་སྤྱད་འབྱེད་བརྗོད་འདུག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འདིའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཐལ་འགྲུར་ནི་རྟགས་ཁས་སྤངས་གྱིས་
 གྲུབ་ལ། རྒྱུག་བྱུང་ཚད་མས་གྲུབ། ས་རོལ་པོའི་ཞེ་འདོད་ལ་བསལ་བ་ཞུགས་པ་སྟེ། རྟག་གའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཏན་ཚིགས་ཐལ་འགྲུར་ནི། རྩ་ཡ་ཨ་ནན་ཏས། འདིར་ཐལ་འགྲུར་གྱི་མཚན་ཉིད་
 བོ། གཞན་གྱིས་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་མ་གཞན་ལ་མི་འདོད་པ་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་དུ། རྟགས་བྱུང་བསལ་གསུམ་པོ་ས་རོལ་པོ་རང་ཉིད་གྱིས་ཁས་སྤངས་པ་འབའ་
 ཞིག་གིས་གྲུབ་པའམ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དེའི་འདོད་པ་ལ་མི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་སྟེ།
 འདི་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་སྦྱུབ་པ་ནི་ས་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མི་སྦྱོར་ཏེ། རྗེས་སུ་
 དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
 ལྟར་གཞན་མིག་ལ་ལྟ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བའི་ཚིས་ཀྱང་
 འདོད་ལ། གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ཚིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་ཡང་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱུ་པ་བཞེན་ནོ། མིག་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 གཞན་ལ་ལྟ་བུ་ཡང་འདི་ལ་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བུ་བ་དང་འགལ་བར་སྤྱོན་པོ་
 ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སྤྲད་པག་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དེ་
 ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སྤྲད་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། གང་གི་ཕྱིར་རྗེས་སྤྲད་པག་པ་དག་གིས་
 འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་ཏེ་གསལ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་དག་གི་དོན་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་ཐལ་འགྱུར་པས་དོན་དམ་གྱི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབ་
 པའི་ཆེད་དུ་རང་རྒྱུད་མི་འགོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ནི་དགག་བྱ་བ་ཀག་ནས་དེའི་ལྷོག་
 སྤྱོད་གསལ་ལེན་པ་ཡིན་དགོས་ལ། འདིར་རྗེས་སྤྲད་པག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་འགོག་
 པའི་དགོས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་རང་ལ་ཁས་སྲུངས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་
 འདི་ལྟར། མིག་གི་དབང་པོས་རང་གིས་རང་ལ་མི་ལྟ་བུ་བ་དང་། སྤྱོན་པོ་སོགས་གཞུགས་གཞན་ལ་ལྟ་
 བར་ཁས་སྲུངས་པའི་ངོར། གང་རང་ལ་མི་ལྟ་ན་གཞན་ལ་འང་མི་ལྟ་བས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱོད་
 ཀྱིས་རང་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་གཞན་ལ་འང་མི་ལྟ་བར་ཁས་སྲུངས་པའི་སྤྱུ་པ་བཞེན། མིག་ལ་འང་རང་ལ་
 མི་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་ཁྱོད་ཁས་སྲུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་བའང་འདི་ལ་མེད་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་སོ། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་པ་པོས་པོས་རྒྱ་མཚན་གང་དང་གང་སྤྱོད་
 པ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པར་གྱུར་ནས་མཐར་དངོས་སྤྱོད་པ་དག་
 ལ་ལན་ཡང་དག་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་བར་གོ་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་རང་ལ་མི་ལྟ་བུ་བ་དང་གཞན་

སྒྲོན་པོ་སོགས་ལ་ལྟ་བུ་འདོད་པ་དག་ལ། བྱིད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འདི་ནི་བྱིད་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་དང་
 འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤྱོགས་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་པ་ལོ་པོ་རང་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
 སེལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི། རང་ལ་ཁས་སྒྲུངས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 པའོ། །འོ་ན་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པར་གང་རུང་གཅིག་ལ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་དཔག་གིས་
 གཞོད་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེན། ཡོད་དེ། དེ་ཡང་པ་ལོ་པོ་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གིས་
 གཞོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡང་ཅི་གང་ཡང་རུང་བ་
 ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སྟུང་པག་པའི་རྒྱོན་ས་ཀྱང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་
 ཅན་མཐུན་སྣང་བ་ཙམ་མི་དགག་ཐལ་འབྱུར་པས་དགག་ རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་པས་
 དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་སྦྱར་ཐལ་འབྱུར་པས་མི་སྦྱར། རང་རྒྱུད་པས་རྟགས་དང་དཔེ་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་དགོས། ཐལ་འབྱུར་པས་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །མདོར་ན་རང་རྒྱུད་
 པས་ཆོས་ཅན་སོགས་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་ན་རྗེས་སྟུང་པག་པ་མི་འབྱུང་གསུངས། ཐལ་
 འབྱུར་པས་པ་ལོ་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་འབྱུང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། རེ་
 རེ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་བྲངས་པའི་སོ་སོའི་ལུང་དེ་དག་ལས་ཤེས་སོ། །

བཞི་པ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྤོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབ་རྒྱུལ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ།

ཕྱིར་བཤད་པ་དང་། སོ་སོར་བྱིས་ཏེ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། དཛོས་དང་མཐའ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རྟོག་གི་པ་

འདིས་བདག་ཉིད་རྟོག་གའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གིན་རྟུམ་ཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་པས།
དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་རག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་
གིན་རྟུམ་ཁས་པ་དུ་མའི་ཆོག་ས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ནི་དོན་དམ་གྱི་གནས་ལུགས་འཆད་པ་ན་ཡང་རྟོག་པ་གཉིས་
ཀའི་རོར་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་རང་རྒྱུད་རྟོག་གའི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་དེ་འགོད་པར་འདོད་པས་
རྟོག་གེ་པ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་རང་ཉིད་རྟོག་གའི་གཞུང་ལ་མ་ཁས་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པར་འདོད་
ནས་དོན་དམ་དབུ་མ་འཆད་པ་ན་འང་སྤང་ཙམ་མི་འགོག་པའི་གཏན་ཆེགས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
འགོད་པ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། གཞན་ཡང་རྟོག་གེ་པ་འདིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། འདིས་
དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྣམས་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་སྦྱོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཁས་
ལེན་བཞིན་དུ། སྦྱོས་བྲལ་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབ་བྱེད་དུ་རང་རྒྱུད་བཀོད་པ་མི་འཐད་ཅེའམ། སྦྱོས་
བྲལ་གཏན་ལ་འབབ་བྱེད་དུ་རང་རྒྱུད་མི་སྦྱོར་ཡང་། མཐར་ཐུག་དེ་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་དང་པོ་རྣམས་
གངས་པའི་དོན་དམ་ཁས་སྤངས་ནས་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབ་བྱེད་དུ་རང་རྒྱུད་བཀོད་པ་དེ་ཆེས་ཉེས་
པ་དུ་མའི་གནས་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན། **དང་པོ་ལྷར་ན།** གལ་ཏེ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་དེ་ལྷར་
ཁས་ལེན་ན་མི་འཐད་པ་བདེན་ནོ། ། **གཉིས་པ་ལྷར་ན།** ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམས་
གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབབ་བྱེད་དུ་སྦྱོར་བ་གསལ་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཇི་བཞིན་

དུ་འགོད་པར་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རེ་ཞིག་སྒྲིན་ལྔ་ཡོད་པར་སེམས་ཏེ།

དང་པོ་ནི། ལེགས་ལྷན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་བརྒྱུད་ས་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པ་ན། སངས་རྒྱུ་བརྒྱུད་ས་
 གི་གཞུང་ལས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་མ་སྦྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེས་ནམ་
 གུངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཤེས་ན་དེའི་ཆོ་གཏན་
 ཆོགས་ཐལ་འགྱུར་དགོད་དགོས་པར་ཡང་ཤེས་ལ། དེ་ཤེས་ན་ཐལ་འགྱུར་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱོག་པ་མི་
 འཕེན་པ་ཡང་ཤེས་པར་ཁས་སྐྱེད་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དེས་སངས་རྒྱུ་བརྒྱུད་ས་ལ་བྱོད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་
 མ་བསྐྱོག་ན་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པས་བསྐྱོག་དགོས་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱོག་པ་འཕེན་མི་སྲིད་
 པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་པར་རང་གིས་ཤེས་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱོད་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་དཔེ་དང་
 གཏན་ཆོགས་མ་བརྗོད་པས་སྒྲོན་དུ་སོང་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་ལས། བསྐྱོགས་ན་ཡང་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་
 ཞེས་བརྗོད་མི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་ གླ་བ་གྲགས་པས་དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱད་དགོད་མི་རིགས་པ་དང་ཐལ་བ་བསྐྱོག་
 ཏུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡང་བཟོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ལ་གྲུབ་
 ཟེན་རྒྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ལོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་འདིར་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པ་
 འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་བཟོད་པར་འགྱུར་ལོ། །

གསུམ་པ་རྒྱ་བ་ཤགས་པས་སྒྲིན་འདི་ལྟ་བུ་བརྗོད་པའང་མི་འགྲད་དེ། སྤྱིང་ལེགས་ལྟན་
འབྱེད་ལ་ཆོས་ཅན་གཞི་མི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་རྣམས་ལྟ་བ་ཟིན་ལ། ལྟ་བ་གངས་

པའི་དོན་དམ་སྐབ་པའི་སྐབས་སུ་ནི་འདི་དག་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེན་ཆོས་ཙན་མཐུན་སྒྲིབ་དུ་
 བྱུང་བ་དང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆུ་གངས་
 པའི་དོན་དམ་ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་དང་
 བོ་བཤད་པ་དེ་མི་འཐད་ཅེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་སྟུང་ན། མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་བའི་དག་བརྗོད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཉེས་པ་དུ་མའི་ཆོག་གས་ཀྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཞེས་གསལ་བོར་གསུངས་འདུག་གི
 དང་པོ་རྣམ་གངས་པ་བཤད་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཞེས་གང་དུ་འང་མ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་སུ་འང་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་བཤད་མི་
 རུང་ཞེས་དེ་བཤད་པ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་དགོས་ཀྱི་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སློང་བར་རང་རྒྱུད་དགོད་མི་རུང་
 ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲ། ཡང་གལ་ཏེ་རྣམ་གངས་པའི་དོན་དམ་གྱི་སྐབས་དེ་སྒྲིབ་དོན་དམ་གཏན་ལ་
 འབབ་པའི་སྐབས་ཙམ་ཡིན་ལ། དེར་རང་རྒྱུད་བཀོད་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་དེ་ལ་རྣམ་གངས་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་ལ། དེ་ལས་རྣམ་
 གངས་པ་ནི་དོན་དམ་བཏགས་པ་པ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་དངོས་མིན་པར་རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་གཞུང་
 ཉིད་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། **སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་དབུ་མའི་དོན་བསྐྱེས་པ་ལས།**
 དམ་པའི་དོན་ནི་སྒྲོས་བྲལ་ཏེ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱ། །རྣམ་གངས་ཀྱི་ནི་དོན་དམ་
 དང་། །རྣམ་གངས་མ་ཡིན་དོན་དམ་མོ། །དང་པོ་དེ་ཡང་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །རིགས་པ་རྣམ་གངས་དོན་
 དམ་དང་། །སྒྲེ་བ་བཀག་པའི་དོན་དམ་མོ། །མུ་བཞི་སྒྲེ་འགོག་ལ་སོགས་པའི། །གཏན་ཆོག་ས་བཞི་

ཡི་རིགས་པ་དེ། ལྷང་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་དོན་དམ་མོ། སྐྱོས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་བ། ཇེ་ནི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི། དམ་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཡོད་པའི་
 མཐའ་དང་མེད་པའི་མཐའ། གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སྟེ། ཇེ་ལྟ་བུ་ནི་དོན་དམ་མོ། ཞེས་
 དང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་ཡང་། ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་ཕྱིར་
 འདོད། ཇེ་དག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། ཞེས་དང་། ཡང་དག་
 ཉིད་དུ་གཉིས་མེད་དེ། ཇེ་ནི་སྐྱོས་པ་མེད་པ་ཡིན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་ཡང་དག་དྲིས། རྒྱལ་པའི་
 སྤྲུལ་པོ་མི་གསུང་བཞུགས། ཞེས་དང་། **དེའི་རང་འགྲེལ་ལས།** དེ་བས་འདི་ནི་ཀྱན་རྫོབ་སྟེ། ཡང་
 དག་པར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་དང་། **བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ལས།** དེ་
 ཉིད་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོང་མིན། མི་སྟོང་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་མིན། མི་སྐྱེ་མ་ཡིན་སྐྱེ་མིན་ཞེས། ཇེ་ལ་སོགས་
 པ་བཅོམ་ལྡན་གསུངས། ཞེས་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་སྐྱོས་པ་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་ཏྟག་
 པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་དང་། **དབུ་མ་རྒྱན་ལས།** སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་། ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་། དམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར། འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་ཞེས་བྱ། ཡང་དག་ཏུ་ན་སྐྱོས་པ་ཡི། ཚོགས་རྣམས་ཀྱན་ལས་དེ་གོ་ལ་
 ཡིན། ཇོན་དམ་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་མི་
 སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོས་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པའོ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ལ་
 འཇུག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

འོ། །དེས་ན་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཆེ་རུ་རྒྱུད་བཞོད་ཀྱང་ཅི་ཞིག་སྒྲོན། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་སྐབས་
 སུ་ནི་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་འགོད་པར་ཁས་བླངས་པས་ལྷ་བ་གྲགས་པས། རྣམ་གྲངས་
 པའི་དོན་དམ་དེ་ལའང་དོན་དམ་གྱི་མིང་བཏགས་པས་དོན་དམ་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་ཆིག་ལའི་
 འབྲེལ་ན་མ་གཏོགས་དོན་ལ་སྒྲོན་ཞིག་བརྗོད་པར་མི་ལུས་ལ། ལེགས་ལྡན་འབྲེལ་གྱིས། རེད་གྱི་
 ལུགས་ལ་དོན་དམ་གཉིས་ལས་མེད་ལ་གཉིས་པོ་གང་གི་སྐབས་སུ་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བར་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ཞེས་ཅུང་ཟད་དྲིས་ཤིང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷ་བས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་འདི་ཉིད་ལས་
 སྒྲོན་ཇི་སྟེད་ཅིག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཡལ་བ་བཞིན་དུ་འགོ་བས་ཐལ་
 རང་གི་རྩོད་པ་ལུང་ཆེ་བ་ཙམ་ལས་གོ་བའི་གནད་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་བ་གྲགས་པས་
 རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་མགོ་མཇུག་ཆང་བ་ཙམ་ཡང་མ་བཞགས་པར་གྲུ་ཆོམ་དུ་བཀྲལ་བ་ཙམ་དུ་
 འགྱུར་ཏེ་ཡ་མཚན་ནོ། །

བཞི་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ལེགས་པ་དང་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་
 པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་བརྗོད་
 པ་རྣམས་གྱིས་གནོད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་
 བྱི་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་མཚུངས་ལ། རྣམ་གྲངས་པའི་སྐབས་སུ་ནི་འདི་ལྟར་སྒྲས་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་པར་
 མ་ཟད་སྤྲད་གོས་པའི་བྱིར་དང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་ཙམ་པོ་ཞེས་པ་ནི་མི་རྟེན་པའི་
 བྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་འབྲེད་ཀྱི་བརྒྱད་འཛིན་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས་བདེན་
གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་། རྗེས་སུ་
དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་འདི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཚོལ་བ་དང་། བྱིར་ཚོལ་བ་དག་གི་སློའི་
བདག་ཉིད་ལ་སྤང་བའི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དཔེ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འབྱུང་གི་ཆོས་ཅན་
དང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབྱུང་བ་མི་རུང་བའི་བྱིར་
གཞན་ན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གང་ལ་ཡང་སློ་མཚུངས་པ་
ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་གཏན་ཆོག་ས་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་
ཁོ་ནས་ཡང་དག་པར་ན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་སེམས་པར་བྱེད་པར་ཁས་སྐྱེད་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
རིགས་པས་སྒྲུབ་ཡང་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་ན། སུ་ཞིག་འགོག་པར་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་འདུག་གི་སྒྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཞིག་བཞོད་པ་གཏན་ནས་མི་སྤང་བ་དང་། སློབ་
དཔོན་ཞི་བ་འཛོམས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་དུང་ཆོས་
ཅན་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་དགོས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་གྲགས་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་འདྲ་
བཞོད་པ་མི་སྤང་བའི་བྱིར་དང་། **དབུ་མ་སྤང་བ་ལས།** ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཐལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །འདྲ་ན་ཅི་
ཞེན། ཡང་དག་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **གཞན་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་**
ལས། བདག་དང་གཞན་སྤྲུལ་དངོས་འདི་དག་ ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །ཅེས་པའི་ཐད་ཀྱི་ཀ་

མ་ལ་ཤི་ལའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་ཏུ་ན་ཞེས་པ་དོན་དམ་པར་བཤད་ལ། བྱད་པར་དེ་ཉིད། ཡང་དག་ཏུ་ན་སྒྲིམ་པ་ཡི། ཚེགས་རྣམས་ཀྱང་ལས་དེ་གོ་ལ་ཡིན། ཞེས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་ སྐབས་སུ་འདྲ་ཕྱ་བ་རང་གིས་སྒྱར་འདུག་ལ། དེར་མ་ཟད་སྐབས་དེར། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ ཕྱིར། སྐྱེ་བ་མེད་ལ་སོགས་མི་སྲིད། ཞེས་པའི་ཐད་ན་འདར། **དཀའ་འགྲེལ་ལས།** སྐྱེ་བ་མེད་ལ་ སོགས་མི་སྲིད། ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཞེས་པ་དང་། མངོན་པར་ བརྗོད་པ་རྣམས་འཛུགས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་ སྒྱར་རོ། **།དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་།** དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཡང་དག་ཏུ་ བ་བཀག་མེད་གསལ། ཞེས་བྱད་པར་དེ་ཉིད་སྒྱར་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དབྱད་གཞི་ཆེའོ། །

དེས་ན་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ནི། ཐལ་རང་གི་བྱ་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱིགས་ཏེ། གཟུ་བོའི་སྒྲོས་ དབྱད་ན། དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་སྒྲོ་བ་དཔོན་རྣམས་ལ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་སྒྲིམ་པའི་ མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་བཞེད་མི་བཞེད་དང་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་བྱད་པར་མེད་ དེ། །དེའི་ཆ་ནས་ཐལ་རང་དགོངས་པ་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་ན་མི་རིགས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། **རབ་ ལན་ལས།** ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་བྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདེན་མེད་དུ་ གཏན་ལ་ཨབ་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་འདྲ་ཞིང་། མཐར་ཐུག་སྒྲོས་བྲལ་གྱང་འདོད་པར་འདྲ་བས། དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པར་འདོད་དེ། ཞེ་སྒྲོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་ དང་སྟོང་པ་ཉིད་བཟན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་འཆད་པའི་ཆོན་ཐལ་འབྱུར་

པས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཙུལ་དུ་བཏོན་ཏེ་ཅིག་ཆར་དང་། རང་རྒྱུད་པས་དང་པོ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཙུལ་དུ་བཏོན་ནས་རིམ་གྱིས་བཤད་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཉིད་དེ་དག་གཞན་ལ་གཏན་ཚིགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་སུ་འཇུག་པ་ན་རང་རྒྱུད་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་གྱིས་སྒྲུབ་པར་བཞེད་དེ། ལྷ་བ་གྲགས་པས་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལ་རྟོག་གོ་བ་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན་པར་ཚིག་གསལ་ཉིད་ལས་གསལ་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་འདིར་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ན་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལ་ཐུག་གོ། ཐལ་འགྱུར་པས་ལ་རོལ་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པར་འདོད་པ་འདི་བྱད་པར་ཡིན་སྟེ་མ་དུ་སེམས་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་རྣམས་རང་ཉིད་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོར་ཅི་ལྟར་ཤར་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་སྒྲིམ་པ་ཡིན་གྱི་བདག་འདྲ་བས་ཟབ་མོའི་དོན་མི་དཔོག་པས་ཁ་ཚོན་བཅད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ད་དུང་སྒྲོ་གསལ་རྣམས་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པར་ཁུལ། །

གཉིས་པ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། དྲིས་ལན་དགག་

པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་འདི་སྐད་དུ་འདིར་སྒྲོར་བའི་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི། དོན་དམ་པར་ན་ནང་གི་སྒྲེ་མཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་ངས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་དེ་དགག་

བྱའི་ཚས་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་ཐ་སྟང་དུ་མི་དགག་པའི་བྱིར་ཡིན་ནམ། ཅོད་གཞི་ཚས་ཅན་ལ་སྦྱར་ནས་ཐ་
སྟང་དུ་འང་དགག་པའི་བྱིར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་སྤྱོད་ས་སྡེ་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་པ་དང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཀུན་རྫོང་པ་ཏུ་མི་དགག་པའི་བྱིར་བར་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པ་
ནི། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོང་བསྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་།
འགོག་ན་ཡང་ཁས་བླངས་པས་གནོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ་ཞེན། འདི་ནི་རིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོང་པ་ཏུ་ཡང་ཁས་བླངས་པའི་བྱིར་རོ། ། **དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས།**
ས་བོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་གུ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་ན། བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས། གཉི་
གསུམ་མ་བྱས། དབང་ལྷག་གིས་མ་བྱས། དུས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུར། རྒྱལ་ཤར་བ་ལས་མ་བྱུང་། རང་བཞིན་
ལས་མ་བྱུང་། རོ་བོ་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་། རྒྱ་མེད་པ་ལས་མ་སྐྱེས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
ས་བོན་ཡོད་ན་ལྷ་གུ་རི་བཞིན་ཏེ། །ས་བོན་གང་ཡིན་ལྷ་གུ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཚས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། **འདི་ཉིད་ལས་གྱུང་།**
གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རི་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པ་འང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
བྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན། །ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོང་པ་ཅམ་དུ་བདག་
ལས་སྐྱེ་བ་མི་དགག་པའི་བྱིར་དུ་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་སྦྱར་བ་ཡིན་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། བདག་
སྐྱེ་ནི་ཀུན་རྫོང་པ་ཅམ་དུ་འང་མེད་པས་ན་དེ་མི་དགག་པའི་བྱིར་བར་སྦྱར་ག་ལ་དགོས་ཞེས་

བཤོ། །མདོ་ལུང་གཉིས་ལས་སྒྲ་མ་སྒྲ་ལུ་ལྟར་བ་དང་བྱི་མ་རྒྱ་ཆེ་ལོ་བཤོ། །

གཉིས་པ་གཞན་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་པར་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པ་ནི། གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་པར་བྱས་སོ་ཞེན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཀུན་རྫོང་ལྟ་ཡང་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ལས་ཉམས་པའི་མུ་སྟེགས་པ་དག་ཇི་སྟེད་དུ་གཉི་གའི་སྟོན་ནས་འགོག་པ་དེ་སྟེད་དུ་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་གཞུང་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱུང་པར་བརྟེན་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་པར་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་ཀུན་རྫོང་བཀྲས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་དགག་པ་དེ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བཤོ། །

གསུམ་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་པར་སྦྱར་བ་དོན་མེད་པ་ནི། གང་ལས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱུང་བྱུང་པར་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་འབྱུར་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་བྱུང་བདག་ལས་སྦྱེ་བར་མི་རྟོག་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པས་ནི་བདག་དང་གཞན་ལས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འཇུག་པ་མེད་པར་བྱས་ནས། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ཡང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གཞག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པས་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ལས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྦྱེ་བ་སོགས་སུ་མི་འཛིག་

པས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་པར་སྐྱར་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་གྱི་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་
བཞེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟར་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱང་པར་སྐྱར་བའི་ཆོས་ཅན་མི་འཐད་
པ་དང་། མ་སྐྱར་བ་སྐྱར་ཅམ་གྱི་ཆོས་ཅན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་
ཏུ་སྐྱེ་བ་དག་གི་པར་འདོད་ནས་བྱང་པར་འདི་འགོད་པར་བྱེད་ན་ནི་དེའི་ཆེ། རང་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འཇམ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གིས་དོན་དམ་
པར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མིག་ལ་
སོགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་གི་བྱང་པར་
ཡིན། གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་བྱིར། དོན་དམ་
པ་སྐྱོས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་བྱང་པར་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་འོ་ན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་
པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དེ་སྐད་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་ན། དེ་སྐད་དུ་
ཡང་མ་སྒྲུས་སོ། །སྒྲིན་ཡང་ཡ་མོ་ལ་པོ་དག་གིས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་
ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་དང་། བརྟགས་པར་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱང་པར་དེ་ཆོས་ཅན་ལ་སྐྱར་ན་
ནི། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་རང་ཉིད་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་གི་

སྒྲོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རོན་དམ་པར་ཚུལ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་རེ། ཀུན་
 རྫོང་ཏུ་མིག་སོགས་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེན། འོ་ན་བྱད་པར་དེ་ཚོས་ཅན་གྱི་འང་མ་ཡིན་ན་གང་གི་
 ཡིན། དེ་ན་རེ། མིག་སོགས་ཀུན་རྫོང་པ་རྣམས་རོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་ཅེས་སྒྲེ་བའི་བྱད་པར་དུ་
 སྒྱུར་བ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་མིག་སོགས་ཀུན་རྫོང་པ་རྣམས་ཚུལ་ཅན། རོན་དམ་པར་སྒྲེ་བ་མེད་
 དེ་ཞེས་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དགོས་ན། ཟུང་གིས་དེ་ལྟར་དུ་མ་སྒྲུབ་ཏེ། རོན་དམ་པར་ན་ནང་གི་སྒྲེ་
 མ་ཆེད་རྣམས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མིག་སོགས་
 ཀུན་རྫོང་པ་ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱང་པ་ལོ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་མིག་སོགས་བདག་ལས་ཡོད་དུ་མི་འདོད་པས་
 དེ་དག་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤང་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ཅན་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་འདྲ་གཉིས་ཏེ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།
 དེ་མི་འཐད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་རི་ལྷར་སྒྲེ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཚུལ་དང་ཚུལ་ཅན་
 གཉིས་སྒྲི་ཉིད་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི། བྱད་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །བྱད་པར་འཛིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་
 དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཐ་སྟན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་
 ལས་ཀྱུར་པའི་སྒྲེ་འཛིན་ན་ནི་དེ་པ་ལོ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་ན་ནི་
 དེ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱུས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པ་སྒྲེ་མི་རྟག་པར་དམ་འཆའ་
 བ་ན་ཡང་། བྱས་པའི་སྒྲེ་འཛིན་ན་དེ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་མངོན་པར་གསལ་བར་བྱས་པ་
 ཡིན་ན་ནི་དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཇིག་པ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་

བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱ་མིང་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་པ་
རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བྱད་པར་དོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཞེས་
གསུངས་ཏེ་དབེར་ན་སྤྱི་ཉག་མི་ཉག་ཚུད་པ་ན་བྱད་པར་དོར་བའི་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྤྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་
བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཀུན་རྫོང་བ་བམ་རྩེས་བཏགས་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ནང་གི་སྤྱི་
མཆོད་ཙམ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་གཞག་ཅེས་པ་ལོ། །བྱེ་བྲག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་བྱེ་སྤྱི་ཡིན་པར་
གསུངས།

གཉིས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ལ། དོན་དགག་པ་དང་། དཔེ་དགག་པ་དང་། དགག་པ་
དེ་གཏན་ཆོག་སེལ་འདེད་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱལ་དེ་དག་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་
དང་། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་སེལ་པོ་ལ་འདི་རོར་མ་དེས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། དངོས་དང་མཐའ་དབྱེད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་འདིར་སྤྱི་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ནར་
དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་
འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེས་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་

ལ་འགྱུར། གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲུ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཆེ་ན་ཡང་གང་གིས་ན་དེའི་ཆེ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཙམ་ཡང་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་
སྒྲ་ནས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་ནི། སྒྲུབ་
པའམ་བསྐྱོད་པར་བྱ་ན་དེ། མེད་ཕྱིར་ང་ལ་ཀླན་ཀ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་
བྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་
བྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གང་ཞིག་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ལྟ་
ག་ལ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྒྲོན་
ལྷོག་པ་མེད་པ་ཉིད་པས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི། སྒྲུབ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱས་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་ཆེ་ན། བང་གི་སྒྲུ་མཆེད་ཙམ་མམ་སྣང་ཙམ་པོ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་ཏུ་འཛོག་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
དེའི་ཆེ་ན་སྒྲུ་མེད་དེའི་རྟེན་འབྲུལ་གཤམ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱི་ངོར་སྣང་བའི་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་ནི་
གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ནར་ཉམས་པ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒྲུབ་མེད་པ་ནི་རིགས་གཤམ་ཡང་དག་གི་ཡུལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ།
ཆོས་ཅན་ནང་གི་སྒྲུ་མཆེད་ཙམ་པོ་ནི་འབྲུལ་གཤམ་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡུལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་
ཁས་ལེན་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་སྐྱུ་ཤད་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པའི་ངོར་དེའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་མིག་ཙམ་པོའང་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བས་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་
པའོ། །དེ་ལྟར་དུ་ཡང་ **‘ཀུན་མཁྱེན་མི་པམ་རྒྱ་མཚོས།** ཡང་དག་པའི་གཟིགས་ངོར་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་པ་
སྐྱུ་ཤད་མེད་པའི་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་ངོར་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་པ་དང་། གནད་དེ་ལས་དགག་བྱ་
ལ་ཁྱད་པར་སྐྱར་མི་དགོས་པ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོན་འདི་ཡང་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་
གཏན་ལ་འབེབ་པ་ན་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་ན་འཇུག་གི་གཞན་དུ་དཀའོ། །འོ་ན་
ཆོས་ཅན་དེ་ཉམས་པར་གྱུར་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ཇི་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ཞེ་ན། གཏན་ཆོགས་
འདིའི་རྟགས་ཁྱབ་གཉིས་ཀ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པར་གསལ་ཏེ། དང་པོ་རྟགས་
ཁས་སྐྱངས་པ་ནི། **ཤེས་རབ་སྟོན་མ་ལས།** ཅི་སྟེ་བརྒྱལ། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག་ མཐོང་ངོ་
སྟམ་དུ་ཁྱོད་སེམས་ན། །བྱིས་པ་སལ་བའི་སྟོས་མཐོང་བ་ནི་བདེན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བ་ལ་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར། འབྱུང་བ་དང་ནི་འཇིག་པ་དག་ གཏི་མུག་ཉིད་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིན། ཅི་སྟེ་དེ་དག་གཏི་མུག་
གིས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་ཤེས་ཤེ་ན། བཤད་
པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཁྱབ་པ་ཁས་སྐྱངས་པ་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། མཁས་པའི་རྩལ་ལ་དབྱེད་པ་

ལ། །གྲགས་པའི་གཞོན་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་མ་རིག་པའི། །ལིང་ཏྲོག་མདོངས་པའི་ཆོག་
སྐབས་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དབེར་ན་མིག་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་
དོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆད་དང་། བཱེུབྱ་ལ་སོགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཏགས་པ་དག་ལ་དཔུས་ལོང་རྣམས་དང་།
རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་ཉམས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་སློབ་གསལ་བ་དང་མིག་དང་ལྡན་པ་
རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བའི་མིག་སྒྲན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པའི་
རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་མིག་ཡངས་པ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་གྱི། མ་རིག་
པའི་ལིང་ཏྲོག་གིས་སྐྱོངས་པ་དང་། དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བར་མི་རུས་པ་རབ་རིབ་ཅན་དང་
འབྲ་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་སྣ་ཆོགས་ལ་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་དྲི་མས་སློབ་གོས་ཀྱི་མིག་དགྲུགས་པ་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་གི་སྐབས་
མེད་པས་གྲགས་པའི་གཞོན་པར་འགྱུར་རེ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་རྣམས་དུ་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། འདིར་ཐལ་འགྱུར་པས་ཆོས་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པ་སྤྱང་ཙམ་པོ་
དོན་དབྱེད་ཀྱིས་དགག་མི་དགག་གང་ཡིན་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་འདོད་པ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་
སྦྱབ་བྱེད་དགོད་པ་དང་། མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤྱང་བའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་མིག་སོགས་སྤྱང་ཙམ་པོ་འདི་འགོག་པ་
དང་མི་འགོག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་གི་ཆེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
གེས་ཆད་མར་བྱས་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འཆད་པའི་ཆོད་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ངོ་ཙམ་དུ་

འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཚད་མར་བྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པའི་ཆེ་ནའོ། །དེ་
ལ་དང་པོའི་སྐབས་ན་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོན་ཀའི་ཉི་མའི་གྲང་གི་རྣམ་
མཁའ་དག་པ་ལྟར་མཆོན་མའི་དམིགས་པ་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བ་ཡིན་པས་དེ་གཏན་ལ་
འབེབས་པ་ན་གཟུང་འཇིག་གི་མཆོན་མ་མཐའ་དག་བཀག་དགོས་པས་ཆོས་ཅན་སྣང་བ་ཙམ་པོའང་
བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པའི་ཆེན་ཡང་གནས་རྒྱུ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཡོས་པ་
མེད་ཀྱང་འབྲུལ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ངོར་མེད་སྣང་སྒྲ་ཤད་བཞིན་དུ་འབྲུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་འཆད་
པ་ན་རེ་ཞིག་གཞན་ངོ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་མི་འགོག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
ཐལ་འཇུག་པའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་དེ་རི་ལྟར་སྣང་བའི་བྱམ་སོགས་ཙམ་པོ་འདི་ཉིད་
ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལོགས་སུ་དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་འཆོལ་བ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། གོང་དུ་
དགག་བྱ་ངོས་འཇིག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
མིག་སོགས་ཙམ་པོ་འགོག་པ་དང་མི་འགོག་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་འཆད་དགོས་པར་ནི་
སྒྲུབ་པའི་བརྒྱུ་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་བཤད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བྱི་དང་
ནང་གི་དོན་གྱིས་དབྱེ་བས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཚད་མར་བྱས་ཏེ་ཁས་སྲུང་
བར་བྱ་ལ། གང་གི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པར་འདོད་པ་དེ་ཡི་ཆེ་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་བཤད་པར་

བྱལོ། །ཞེས་དང་། **འཇུག་འགྲེལ་ལས།** འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྟན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། **དེས་ན་འཇུག་པ་ལས།** གཞན་ལས་སྐྱེ་བའང་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་
ཏེ། །ཞེས་བརྟན་པའི་འཕྲོས་སུ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་དགོས་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་
ཉིད་ལ་བྱག་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་
ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་ཤེས་པ་གང་གི་འང་
ཡུལ་མ་ཡིན་པས་དེ་འཆད་པ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་པས་དེ་འབའ་ཞིག་གི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་བཤད་པས་ཆོག་གི་མིག་སོགས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལྟོས་མི་དགོས་པས་དེ་དག་གི་སྒྲུལ་
བར་མི་དགག་ཆུའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་འཇོག་པར་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་དགག་པར་བྱ་བ་
ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་ན་མིག་སོགས་ནི་ཆད་མིན་ཡིན་པས་དེས་གནོད་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཆེ་སྐྱེ་བ་དགག་པ་འདི་ཁྱད་པར་དུ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་རབ་
རིབ་ཅན་རྣམས་གྱི་སྒྲུལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་གནོད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གྱི་ཤེས་པས་ཀྱང་
གཟིགས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ལ་གནོད་པ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་འདོད་པས་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དང་ཤེས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་མི་རུས་པས། ཉན་པར་འདོད་

པ་སེམས་ལ་རང་གིས་སྤྱོད་བ་ཉིད་དུ་དེའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེ་བཤད་པ། རབ་
 རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། །རྩོམ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བཟླས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་
 ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་གསུམ་གྱིས། །རབ་རིབ་གྱི་མཐུས་རབ་
 རིབ་ཅན་གྱིས་རང་གི་ལག་ན་ཐོགས་པའི་བསེ་རུ་ལ་སོགས་སྣོད་གྱི་ནང་ན་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བཞིན་པར་མཐོང་བ་དེས་བསལ་བར་འདོད་ནས་སྣོད་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 སྐྱེ་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ཆོགས་ཐོབ་པར་རིག་སྟེ། །འདི་ཅི་བྱེད་པ་ཞིག་སྟུང་ནས་རབ་རིབ་མེད་པས་དེའི་
 གན་དུ་ཕྱིན་ནས་སྐྱེ་ཤད་ལ་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་དེར་མིག་གཏད་ཀྱང་སྐྱེ་ཤད་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་དམིགས་
 ཤིང། །སྐྱེ་ཤད་དེའི་ཉེན་ཅན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་ཤད་དང་སྐྱེ་ཤད་མ་ཡིན་པ་དང་
 མཐོན་ཀ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་
 ཅན་རབ་རིབ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་ཤད་མཐོང་ངོ་ཞེས་རང་གིས་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེ་དེའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་བསལ་བར་འདོད་པས་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་ངོར་བྱས་ནས་འདི་ན་སྐྱེ་ཤད་
 དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དགག་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆོག་སྐྱེ་མོད་གྱི། །སྐྱེ་བ་པོ་འདི་ལ་དེ་ལ་སྐྱུར་པ་
 འདེབས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ཤད་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཞིག་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་
 བ་དེ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཤོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་དག་གིས་ཡུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆོད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་
 དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་པའོ། །གལ་ཏེ་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་

ཉིད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་གྱི་རབ་རིབ་ཅན་མ་
 ཡིན་པས་སྐྱེཤད་མཐོང་བའི་ཚུལ་དུ་རང་བཞིན་གང་གིས་གཟིགས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་
 བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་པ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ཚད་
 མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཞི་དང་པ་བརྗོད་པར་
 འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་
 བ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་
 གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །སླུན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་
 ནོ། །འཛིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་མ་རིག་པ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ན། གང་གི་ཕྱིར་སླུན་པོ་ནི་ཚད་མར་
 རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་གང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་མ་
 ཡིན་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་བརྟགས་པ་ལ་དེ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟ་
 བུའོ། །མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་བ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བསྐྱེད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་
 ནོ། །དེའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་འཛིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་རྒྱབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གཞི་དང་
 མེད། །རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ལས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབས་སུ་འཛིག་རྟེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

དུ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། མད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། ། གཏི་མུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། ། ཇི་ལྟར་གཉིད་ཟད་པས་སད་པར་གྱུར་པ་མི་ལམ་དུ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་གཉིད་མ་ལུས་པར་དུངས་ལྷུང་བཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གསུམ་ཆར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། **བརྒྱ་འགྲེལ་ལས།** དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་གནས་པ་ཡིན་དང་འཛིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་བྱམ་པ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་པར་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོལ་བའི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་རིག་པས་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་པར་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེ་ལྟར་ལུང་དེ་དག་ལས་རབ་རིབ་མེད་པ་དང་སད་པའི་གང་ཟག་དག་གི་ངོ་ན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་བཞིན་དུ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་ན་སྒྲུང་བ་སྒྲ་ཆོགས་པ་འདི་གཞི་ནས་མེད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་བྱམ་པ་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས། རང་བཞིན་གཏན་ལ་འབབས་པ་ན་དེ་མངོན་སུམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་གསུངས་པས་མིག་ཙམ་པོ་འང་དགག་དགོས་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། ། གློ་གཟུབ་པོར་གནས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཆད་ལྡན་གྱི་ལུང་གསལ་ཁ་ཅན་འདི་སྟེང་ཅིག་དཔང་པོར་བཞུགས་པས་ཐེ་ཆོམ་མེད་ལ། ཆོག་གི་འཐེན་རྩྭ་དང་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་བརྗོད་རྩལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུབ་པར་འདོད་ན་ནི་ཅི་དགར་སྒྲུབ་ལ་

རག་གོ། གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་སྒྲུང་ཙམ་མི་འགོག་པར་སྒྲུས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱ་གསུངས་པས་
དགག་པ་མང་དུ་བརྗོད་པའི་ཡང་ཕྱིར་ཏེ། **དེ་ཉིད་ལས།** ཅི་སྟེ་ཡང་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་མཛོན་པར་
ཞེན་པའི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱལ་ནས་གཙོད་པ་ན་བྱེད་ཤ་ཐོན་པ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་མཛོན་
པར་ཞེན་པ་འདི་གང་ཞིག་ཀྱལ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྗེས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་འགའ་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་སྐད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་
ཚིག་ཙམ་ཞིག་ལྟག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་པོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་
གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་
པས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྟེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འགྱུར། །རི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་སྐབས་སུ་རི་སྐད་བཤད་
པའི་རིགས་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྟེ་བ་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་
བར་མི་རིགས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་གང་གིས་འགྱུབ་པར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་
གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། ཞེས་དང་། **སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས།** ཅི་
སྟེ་བ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་བྲམ་སྟེ། ཐ་སྟོད་དུ་གཟུགས་སྟེས་སོ་ཆོར་བ་སྟེས་སོ་ཞེས་བྱ་བས་སྟེ་བ་
ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་སེམས་ན། ཀྱི་མ་ལམ་ལོག་པར་སོང་དུ་གདོན་མི་ཟའོ། །མཁས་པས་ནི་གཟུབ་པོ་ལྟ་
བུའི་བློས་རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་རིག་པ་སྟུམ། རང་བཞིན་དུ་ནི་གང་མ་སྟེས། །དེ་ནི་སྟེས་ཞེས་རི་སྐད་
བྱ། །སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟེ་བ་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་སྟེས་པར་སེམས་ན་དེ་

གཤེར་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་ཞེས་བརྟག་ཏུ་ནི་མི་རུང་ན། དེ་གཞན་གང་ཅི་ཞིག་ཏུ་སྒྲིམ་བར་བརྟག་དེ་
བས་ན་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲིམ་པ་མི་སྲིད་པས་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། ལྷ་དང་ཙམ་པོ་ཆོས་ཙན། རོན་དཔྱད་རིགས་པའི་དགག་བྱ་
ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་ཙམ་རང་གི་ངོ་བོ་འད་སྒྲོས་བྲལ་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སོགས་ཀྱི་
ལྷ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་མ་ཐབ་ན་སྒྲོས་བྲལ་མི་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རོན་དཔྱད་ཀྱིས་དགག་ཀྱང་དེ་དཔྱད་བཟོད་དམ་བདེན་གྲུབ་བགག་པ་
ཡིན་སྟུམ་ན། དཔྱད་བཟོད་དམ་བདེན་གྲུབ་བགག་པ་ཞེས་པ་དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ལྷ་དང་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ཡིན་ནམ་དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡིན། **དང་པོ་ལྷ་རྟ་ལྷ་དང་ཙམ་གྱི་**
ཆོས་འདི་ག་ཉིད་དཔྱད་མ་བཟོད་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་ལྷ་དང་ཙམ་བགག་པ་ཡིན་ནོ། །**གཉིས་པ་**
ལྷ་རྟ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་ལས་གཞན་ཞིག་བགག་ཏུ་ཆུགས་ཀྱང་དེས་ལྷ་དང་ཙམ་སྒྲོས་
བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལ་ཅི་ཞིག་ཐན་ཏེ།འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རོན་དཔྱད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅི་
ཙམ་ཞིག་བཀོད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་བམ་དཔྱད་བཟོད་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་སྒྲོ་བརྟགས་གསར་པ་ཞིག་
བགག་པར་སོང་ནས་གཟུང་འཛིན་སྤྱི་བའི་འགོག་ཐབས་གཏན་ནས་མེད་པར་གྱུར་ནས་མཐར་
བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲོས་པ་མེད་ཀྱང་ཀ་བྱམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ནི་སོ་ན་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
ནོ། ། **པད་ས་ལའི་རྒྱལ་པོ་འཆར་བྱེད་ལ་གདམས་པ་ལས།** རང་སྤང་རྩལ་བཞིག་རྩལ་ཡང་ཆས་

གཞིག་མེད། ཚེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཐག་པ་སྤྱ་ཉག་དང་། དེ་རྒྱལ་ཕྱན་དང་། དེ་འང་ཆ་མེད་དང་།
 དེ་ཉིད་གཞི་མེད་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་མཇུག་མཁའ་སྤྱོད་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་མཐུན་ན་མངོན་སུམ་དུ་
 སྤང་བའི་ཐག་པ་འདི་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། ཐག་པ་གཉིས་པ་ཞིག་གསར་དུ་བྱུང་ནས་དེ་
 མེད་པར་བྱས་པ་ག་ལ་ཡིན། **མདོ་ལས།** ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དཔེར་རྒྱུ་ཤིང་གི་སྒྲིང་
 བོ་བཞིན་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱུ་ཤིང་འདི་ཡར་ལར་བཞིག་པས་སྒྲིང་
 བོ་མ་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་བྱ་བཞིག་ནས་སྤྲུལ་མ་སོགས་དང་ཤིང་རྟ་བཞིག་ནས་ཡན་
 ལག་སོགས་ནས་གཞི་མེད་ཀྱི་བར་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་རྒྱུ་འདི་དག་ཡིན་གྱི།
 གཞན་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། ག་ལ་ཏེ་ཡིན་ན་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་དཔྱད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་
 ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དཔྱད་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཉམས་དོགས་གཏན་ནས་
 མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། **དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས།** རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱས་ན་ནི་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ལོ། །གཞན་
 ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྤྲུལ་ལ་གཞོད་པ་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་གིས་མིག་
 གི་མཐོང་རྒྱ་དང་ལག་པས་རེག་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་དོན་བྱེད་རུས་པའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཡོད་པར་འཛིན་
 པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་གཏན་ནས་ཡོད་མ་ཕྱོང་བའི་བདེན་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བའི་གྲུབ་མཐའི་སྒྲོ་བཏགས་
 དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་པལ་པ་དག་གིས་ཤེས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །དེས་ན་བདེན་གྲུབ་བམ་སྤང་ཙམ་ཡང་
 རུང་སྟེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་ལ་འད་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དཔྱད་ཆོ་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་ཙམ་ཡང་མི་རྙེད་པ་

འདི་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མི་དགག་པར་སྒྲིམ་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་དོན་དཔྱད་གྱིས་
 བུམ་པ་ལ་དབྱད་པ་ན་འཛིམ་པ་ལས་རྩ་མཐའ་གྱིས་བྱས་ཤིང་མེས་སོ་བཏང་བ་ཚུ་སྦྱར་གྱི་དོན་བྱེད་
 པ་དེ་འདྲ་ཞིག་མ་རྟེན་པ་ནི་དོན་དཔྱད་གྱིས་སྣང་ཙམ་གྱི་བུམ་པ་ཉིད་བཀག་པ་འཕམ་ཁེགས་པའི་དོན་
 ཡིན་ནོ། །སྣང་ཙམ་ནི་མ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་མེད་པར་རྟེན་པ་མིན་ནོ་ཞེན། འོན། བདེན་གྲུབ་ཀྱང་མ་
 རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་མེད་པར་རྟེན་པ་མིན་པར་མཚུངས་ཏེ། རིགས་པས་དབྱད་པའི་ཆོ་དཀའི་ས་ལ་རྟེན་མི་
 རྟེན་གྱི་བྱད་པར་རྩལ་ཤུ་རབ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྣད་ཆད་མའི་རོར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་བྱད་ཡོད་སྟམ་ན། དོན་དཔྱད་གྱིས་མ་རྟེན་ཀྱང་ཐ་དཔྱད་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེས་མ་ཁེགས་
 པར་སྒྲིམ་ན། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མཐོང་བ་ཡིས། །སོགས་གྱི་ལུང་དང་འགལ་ཞིང་། བདེན་གྲུབ་
 ཀྱང་མི་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་འཛིན་གྱི་རོར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོ་
 མི་སྣང་ཞེན། བུམ་སོགས་གྱི་སྣང་བ་ཙམ་པོ་འདྲ་དོས་པོ་འདྲི་གནས་ཚུལ་འཇལ་བའི་མཉམ་གཞག་
 དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་སྣང་ན་མི་དམིགས་པར་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཐ་སྣད་གྱི་སྒོ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོས་བྲལ་འཆད་པའི་ཆོ་ནའང་མི་
 དགག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱབས་སུ་མ་བབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སད་པའི་སྒྲིམ་བུའི་ཤེས་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཉིན་སྣང་གི་རྟ་སྤྱིང་གིས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རྟ་སྤྱང་ཡོད་མེད་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་ཆོ།
 མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྤྱང་གི་སྣང་ཙམ་པོ་མི་ལམ་དུ་སྣང་བ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་རྟ་སྤྱང་ཙམ་མི་དགག་
 པར་སྒྲིམ་པ་དང་མཚུངས་སོ། །མདོར་ན་སྣང་ཙམ་ལ་དོན་དཔྱད་གྱིས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ཕྱིན་གཞན་

དབྱུང་བཟོད་སོགས་གང་བཀག་ཀྱང་རུང་དེས་སྒྲུང་ཙམ་ཡང་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་ན་དེར་ཟད་ལ། མ་
བསྟན་ན་ནི་ངེས་པར་མི་སྟོང་བར་ལྷག་མར་ལུས་ལ་དེ་ལྟ་ན་རིགས་ཆེན་གསུམ་པོ་འང་འདིའི་སྟེང་དུ་
འབབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྒྲུང་བ་ནི། འོན། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་
ན། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདིར་རྩོད་གྱིས་ཤིག་
དང་། བྱིན་ས་སྟོབས་ལྡན་བདག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། **དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ་**
ལས། མངོན་སུམ་ལ་སོགས་འགལ་ཞེན། །མ་ཡིན་མ་བརྟག་ཉམས་དགའ་ཙམ། །འདིར་ནི་བདག་
གིས་དགག་པ་མེད། །ཅེས་དང་། **ཚིག་གསལ་ལས།** རྒྱ་འདོད་པས་སྟོད་ལྟར་ཐོག་མར་གདོན་མི་ཟ་
བར་ཀྱན་རྫོང་ཐེ་ལྟར་གནས་པ་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། **བརྒྱ་འབྲེལ་ལས།** ཁོ་བོ་ཅག་གི་
རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དོན་རང་བཞིན་ཆོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་འདིར་དངོས་
པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི་མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་པ་འོ། །ཞེས་སོགས་དང་། **སྟོད་འཇུག་ལས།** ཇི་
ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །འདིར་ནི་སྟུག་བསྐལ་རྒྱུར་རྒྱུར་
པ་འི། །བདེན་པར་ཞེན་པ་དགག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ནི་གོང་
དུ་བཤད་པ་བཞིན་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངོ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འཆད་
པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་དོར་བྱས་

བདག་ནི་སྤྲོ་བར་བྱེད། ཟེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ལྷ་ཙམ་དགག་མི་དགག་གམ་དགག་བྱ་ལ་དོན་
 དམ་གྱི་བྱང་པར་སྦྱར་མི་སྦྱར་འདི་ལ་བོད་སྤྱི་འཛིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱབ་
 པ་ལ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྒྱུད་སྤེམ་ཆད་ཀྱི་ལུང་མང་དུ་བྲངས་ནས་ཕན་ཚུན་ཅོད་མོད། ལྷ་
 ཙམ་དགག་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་དང་། མི་
 དགག་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྗེས་ཐོབ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱེས་པའི་གཞན་དོའི་ཁས་
 ལེན་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པར་གཞུང་དེ་དག་ཉིད་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་སྤྱི་སྤྱོད་མ་སོང་བ་གནད་
 ཀྱི་དོན་ནོ། ། **དེས་ན་དགེ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས།** བློགས་པོ་མཚན་མར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་
 དང་། བློགས་ཀྱིས་ཕན་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས། སྤྱི་པ་སྦྱེད་ལ་བྱང་པར་མི་འདུག་
 པས། ཐམས་ཅད་ཚད་གྲུབ་འཛིན་ལ་སྤོམ་བདེ། ཞེས་དང་། མཁོ་ཚད་བཟང་ཚད་སེམས་ཀྱི་འཆར་སློ་
 ཀྱང་། ལྷ་དུ་སྤྱོད་ནས་ཚད་མར་འདོད་པ་དེས། སྦྱོམ་འདི་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་པའི་ཐང་སྟོང་དུ། མིག་
 འཕྲུལ་ནོར་བུའི་ཕུང་པོ་སྤྲར་ཡང་རྟེན། བཞེན་རས་ཅུང་ཟད་འགྱུར་ཡང་འགྱུར་བྱེད་ཅིང་། མེ་ལོང་
 ཅུང་ཟད་འགྱུར་ཡང་འགྱུར་བྱེད་པ། མི་བརྟན་འགྱུར་བའི་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་འདི། ཁམ་
 ཞིག་མཐའ་ལ་གཏན་དུ་ཡལ་བར་དེས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་ལ་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཡོད་
 གྲུང་དེང་སང་འགའ་དེས་ལན་གྱི་ངལ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་བྱེད་པ་ནི་རི་རྒྱུད་དུ། ལ་རེའི་རྒྱབ་ན་མི་མཐུན་
 ཚོས་ལྷགས་རེ། རྟེན་ལྗེས་འབྲང་མཁས་སྤྱོད་སྟོང་ཕྱག་རེ། འདི་ཉིད་བདེན་ལ་འདི་ཡིས་མི་བསྐྱེད་
 ཞེས། རང་གི་བདེན་ཁ་རང་ལ་སྦྱོན་པ་ འདི། རིགས་མཐུན་སྦྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་ཉམས་རེ་

དགལ། །མི་མཐུན་ཚོགས་ལ་སྤྲས་ན་ཞེ་རེ་སྤེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །འོ་ན་རང་
 ལུགས་སུ་ཐ་སྟང་ཚད་གྲུབ་ཁས་མི་ལེན་ནམ་ཞེ་ན། ཤན་བྱེས་ནས་འཆད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གོང་བཤད་
 བཞིན་མཉམ་གཞག་ལ་སྒྲོ་བའི་སྒྲུབས་སུ་མི་བཞེད་མོད། རྗེས་ཐོབ་འཛིག་རྟེན་པའི་དོར་བཞེད་དེ།
 བརྒྱ་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཆེ་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་བཤད་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་བྱི་དང་ནང་གི་
 དོན་གྱིས་དབྱེ་བས་ཡུང་པོ་ལྷ་ཆར་ཡང་འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཆད་མར་བྱས་ཏེ་ཁས་སྤང་བར་བྱ་ལ།
 ཞེས་འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཆད་མར་བྱེད་པར་གསུངས་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ནི་
འཇུག་པ་ལས། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་
 རྟོག་སྟེ། ཞེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་མིག་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་
 བྱིར་དང་། **གཞན་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས།** ཚད་མ་བཞི་གསུངས་པའི་ཡང་བྱིར་རོ། །ཚད་གྲུབ་དེ་ཉིད་
 རྟོག་བཏགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དཔྱད་ཀྱིས་དབྱད་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པའི་སྤང་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །**དེ་ལྟར་དུ་འང་ཀུན་མཁྱེན་མི་ལམ་རྒྱ་མཚོའི་གཞུང་སྤྱིའི་དཀའ་གནད་ལས།** རྟོག་པས་
 བཏགས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡོད་པ་དེས་ཆད་གྲུབ་ཀྱང་བཞག་ཆོག ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྟའི་ཐ་སྟང་གི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་པས་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། རང་
 རྒྱུད་པ་ལྟར་རང་ལུགས་སུ་ནི་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པས་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་
 ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་ཏེ་འདི་ནི་ཐལ་རང་གི་ཐ་སྟང་གི་ཁྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་དབེ་དགག་པ་ནི། དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་ནི་སྤྱིའི་སྤྱི་དང་མི་

རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བྱང་པར་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་གཉི་ག་ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྤྱི་
 བེ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྒྲུངས་ལ། དོན་
 དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་སྒྲུབ་
 པའི་དཔེ་དང་འདི་མི་འདྲ་སྟེ། དེར་ནི་རྟག་མི་རྟག་གང་གིས་ཀྱང་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་ཙམ་མ་ཐུན་
 སྒྲུང་དུ་ཁས་ལེན་ལ། འདིར་ནི་མིག་ཙམ་པོ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདྲ་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་མ་སྒྲུངས་ལ་དོན་
 དམ་པར་ཡང་མ་སྒྲུངས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཐལ་འཇུག་པས་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཤན་འབྱེད་
 པའི་ཆེ་ན་མིག་ཙམ་ཁས་ལེན་མོད། འདིར་མཉམ་གཞག་ལ་རྒྱུ་བའི་སྒྲུབ་མིན་པས་དེ་ཙམ་ཡང་
 ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི།
 ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུར་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ། བར་གི་སྒྱེ་མཆོད་
 རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་ལ་མ་གྲུབ། ཀུན་རྫོབ་པར་གཞན་ལ་མ་གྲུབ། སྒྲུབ་ཙམ་པོ་ཡང་བྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་རྟེན་དོན་ཡིན་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲོའི་ཡུལ་འཆད་པ་ན་མ་གྲུབ་ཅས་བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་མ་གྲུབ་པའི་སྒྱུར་བརྟེན་པའི་བྱིར་དུ་འདྲ་སྒྱུར་བར་བྱ་ཞེས་
 པའོ། །

བཞི་པ་ལ་དངོས་དང་། ཚུལ་དེས་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་རྣམས་ཀྱང་སྒྱུར་ཅན་དུ་སོང་བར་བསྟན་

པལ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རི་རྒྱད་བསྟད་པའི་དོན་འདི་ནི་རྟོག་གི་
བ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཞེན། བ་ལྟ་སྤྱེ་མཆེད་ནམས་སྤྱེད་པར་
བྱེད་པ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རི་རྒྱད་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་ངན་ལས་
འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་རྒྱབ་བྱེད་འདི་ལ། འདིར་ཁྱོད་
ཀྱི་གཏན་ཆོག་གི་ཉན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་རྒྱད་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་རང་ལ་
གཏན་ཆོག་གི་ཉན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན། གང་ཆོ་ཆོས་ནི་ཡོད་པ་
དང་། མེད་དང་ཡོད་མེད་མི་འགྲུབ་པས། །དེའི་ཆོ་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། གཉི་གའི་
བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་བསལ་བའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་རྒྱབ་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་བྱ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། །དེ་
ནི་རྒྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངག་གི་དོན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་
བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་
དང་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ་ཞེས་འདིས་སྒྲོན་འདི་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི་རང་སྤེའི་དངོས་སྒྲུབ་ས་ནང་གི་སྤྱེ་མཆེད་ལ་སྤྱེ་བའི་རྒྱུ་སོགས་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུས་པ་ལ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་

གྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་ནི་ཁྱོད་ལ་
མ་གྲུབ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གང་གི་ཆོ་ན་ཆོས་
རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་ན་འབྲས་བུ་སྦྱེད་
པའི་སྐྱེན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱང་བསལ་བ་ཡིན་པས་ན་རི་ལྷོ་རྒྱུ་
པར་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་དོན་དམ་པའི་ཡོད་པ་ནི་སྐྱུ་
བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐྱེས་གསུངས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ། དེར་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་མ་གྲུབ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ལེགས་ལྟན་འབྱེད་ཀྱིས་སྒྲུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་འདིས་གཏན་ཆོག་སེལ་མ་གྲུབ་པར་ཁས་
སྲུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་ཆོས་གཏན་ཆོག་སེལ་བཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
གཏན་ཆོག་སེལ་སྐྱེས་པར་རང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཛིག་
པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ན་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་དེ་དག་གི་སྐྱེན་གཞན་དག་
ལས་སྦྱེ་བ་མེད་དེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་དོན་དམ་པར་གཞན་
གྱིས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་མིག་ལ་སྐྱེས་པ་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་དག་སྐྱེན་མ་ཡིན་
པར་ངེས་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲུལ་མ་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདིར་
གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྐྱེས་པ་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷོ་རྒྱུ་འདིས་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་

ནམས་སྒྲིམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་དང་ལྷན་པའི་ཐ་སྙད་བྱད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པས། འདི་
 སྐད་དུ་འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ནལ་འབྱོར་པ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་པོ་
 ནམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་དང་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པར་
 བསྐྱབས་ན་ནི། དེའི་ཆེད་དཀ་གི་ཡུལ་དང་ལྷན་པའི་ཐ་སྙད་བྱད་པར་ཅན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དོ། །འགྲོ་བ་ཡང་སྒྲུབ་བཀག་པ་ཁོ་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་རང་གིས་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། དོན་དམ་པར་མ་
 སོང་བ་ལ་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོང་བའི་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་
 ཚིགས་ལམ་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་ལ། དོན་དམ་པར་བརྟེན་པ་དང་
 བཅས་པའི་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་
 དང་མཚུངས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་
 དོ། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ས་ནི་སྤྲ་བའི་
 རོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ཏུ་
 ཡང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཉིད་ལ་མ་གྲུབ་པ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་
 བརྟགས་པའི་རྩལ་དེས་པ་རོལ་པོའི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དེས་ནི་དངོས་པོའི་
 ཆོས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་འཇིག་པར་འགྱུར་པ་

ཡིན་ཏེ། གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རྣམས་དོན་དམ་པ་རང་ལ་མ་
 གྲུབ། གྲུབ་རྗེས་པ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲུབ་ནའོ། །གཞན་ཡང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སྐྱེས་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་གི་ཡུལ་གཞུགས་སྐྱེ་བྱི་ལ་སོགས་པ་ལྟན་པའི་ཐ་སྙད་བྱང་པར་ཅན་སྐྱེའོ་
 འགྲོའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་རང་སྤྲེད་ངོས་པོར་སྒྲུབ་དག་གིས་བརྗོད་པ་ན།
 ལེགས་ལྟན་གྱིས་དེ་མ་གྲུབ་པར་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་འདི་སྐད་དུ། གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ན་ནི་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་ལ། འགྲོ་བ་ཡང་མ་
 གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ལེགས་པའི་བྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་སོ། །དེ་ལྟར་ཆུ་ལ་དེས་རང་གིས་བཞོད་པའི་
 སྒྲུབ་བྱེད། ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་དང་། མིག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་བ་
 ལས་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའང་རང་ཉིད་ལ་
 མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

ལྟ་བུ་ནི། ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཡང་ཕ་རོལ་པོའི་ལྟར་ན། ཅི་ནང་གི་སྐྱེ་
 མཆེད་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་གམ། འོན་ཏེ་བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་བཞེན་དུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱར་མཚུངས་པའི་བྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 སྐད་དུ་མ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདི་
 གངས་ཅན་པ་དག་གི་ངོར་མ་ངེས་པར་འབྱུར་ཏེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་བདག་

ལས་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་འང་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྒྲུབ་བྱར་
མཚུངས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞེས་སྒྲུས་
ཀྱི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་མ་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

ལྷ་པ་སྐྱོན་དེ་དག་རང་ལ་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཏེ། དོགས་པ་དགོད་པ་དང་། ལན་
བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ལ་སྐྱོན་རི་རྒྱད་དུ་སྒྲུས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་ཡང་རི་རྒྱད་སྒྲུས་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བས་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་།
གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་གང་གཉི་ག་
ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དེས་ནི་གཅིག་ལ་བཀལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེས་ན་སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་མི་
རིགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་དག་ནི་ལྷ་པ་
གྲགས་པ་རང་གི་གཏན་ཆོགས་དག་ལ་འང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་སྐྱོན་བརྗོད་མི་རིགས་
སོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལན་བརྗོད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་གི་གཏན་ཆོགས་དེ་དང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་
དང་། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་གའི་གཏན་ཆོགས་རང་རྒྱུད་འགོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རང་
གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་སྒྲུབ་དག་ལ་ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
དཔག་པ་མི་སྐྱོར་ཏེ། རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་

ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པར་བྱེད་པ་དག་ལ་
 ཉེས་པ་འདིར་འགྱུར་ཏེ། ཚེས་ཅན་དང་གཏན་ཚིགས་རང་ག་ཞན་གཉིས་ཀའི་ངོར་བྱམ་མོང་དུ་གྱུབ་
 པར་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་པོ་ཅག་ཐལ་འགྱུར་པ་དག་གིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་ཚེན་རང་རྒྱུད་མི་འགོད་དེ། གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་ལེན་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་
 སྒྲོན་ནས་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་དགོས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། འདི་ལྟར་གཞན་མིག་ལྟ་འོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་
 རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བའི་ཚེས་ཀྱང་འདོད་ལ། གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ཚེས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་
 ཡང་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟ་བ་མེད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་
 བློ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་བ་བཞིན་ནོ། །མིག་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་
 ཉིད་མི་ལྟ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་གཞན་ལྟ་བ་ཡང་འདི་ལ་མེད་དོ། །དེའི་བྱིར་རང་གི་བདག་
 ཉིད་མི་ལྟ་བ་དང་འགལ་བར་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་
 པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལ་གྱུབ་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་
 གི་བྱིར་རྗེས་སུ་དབག་པ་དག་གིས་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། གང་ལས་ཉེས་པ་
 མཚུངས་པར་འགྱུར་བ། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་རི་སྐད་བསྟན་པའི་སྒྲོན་འཇུག་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་རྗེས་དབག་དག་གིས་ནི་པ་རོལ་པོ་རང་གི་ཁས་ལེན་ནང་འགལ་བ་

འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པའི་སློབ་ནས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་ག་ལ་མཚུངས་ཞེས་པ་སྟེ།
འདིའི་དོན་སྲུང་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟོག་གའི་གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་ཀྱང་པ་ལོ་པོའི་ལོག་རྟོག་དགག་
རྣམས་པ་དང་། རྒྱལ་དེ་རྟོག་གེ་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་རྒྱལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་
ཅི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་སློབ་ནས་ཀྱང་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་ཡོད་
དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་གྱིས་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་གྲུབ་
པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རེས་འགའ་དཔང་པོའི་
ཚོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མར་བྱས་པའི་ཚིག་གིས་རྒྱལ་བའམ་པམ་པར་འགྱུར་ལ། རེས་
འགའ་ནི་རང་གི་ཚིག་ཁོ་ནས་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱི་ཚིག་གིས་ནི་རྒྱལ་བའམ་པམ་པར་འགྱུར་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་
སྟོང་ཁོ་ན་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་པམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་རེས་འགའ་རྩོད་པ་པོ་གཉིས་ཀས་ཚད་
མ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་དཔང་པོས་ཅིག་གོས་ལ་བྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་ཚར་བཅད་པས་དེ་པམ་
པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་དཔང་པོ་དེའི་ཚིག་ཚད་མར་སྲུང་ནས་རང་གིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་
བྱལ་ཅིང་། རེས་འགའ་ནི་རང་གི་ཚིག་སྲ་ཕྱི་འགལ་བ་སོགས་སྟོན་ཅན་སྐྱས་པ་ཁོ་ནས་པམ་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་བྱོད་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་

བཞིན་དུ་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤངས་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་སོགས་འཛིག་རྟེན་
པའི་ཐ་སྟན་རྣམས་དང་མཐུན་པར་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤངས་པ་སྐབས་སྤངས་བའི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་དང་། དེའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ནི་རྗེས་སྤངས་དཔག་པའི་གཞོན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཉིད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །གང་ཞིག་གང་
གཉི་ག་ལ་ངེས་པར་བཞེད་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པ་འམ་སྟན་འབྱེན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་
པ་འམ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟན་གྱི་རྣམ་པར་
གཞག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་སྤངས་དཔག་པ་ལ་རི་སྐྱད་སྒྲུས་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ཁས་སྤངས་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོན་གེ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་གཞན་
དེ་ཉིད་ལ་གཞོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་དགག་བྱ་ཡིན་གྱི་འགོག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་དང་། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དེ་རང་ལུགས་སྒྲུབ་པ་དང་གཞན་ལུགས་
འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གང་རུང་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
འཛིག་རྟེན་ཐ་སྟན་དང་མཐུན་པའི་རྗེས་དཔག་འདི་ཁས་སྤངས་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་ལུང་གིས་གཞོན་པ་ནི་གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་ཁོ་ནའི་སྟོན་ནས་མ་ཡིན་
ཏེ། འོན་ཅི་ཞེན། རང་ལ་གྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། ལུང་གིས་

གཞོད་པ་ནི་རང་ཁོ་ནས་ཚད་མར་ཁས་སྤངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་ན་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ལ་གཤགས་
སུ་འགྲུབ་བ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ལུང་ཁོ་ནས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་བསྐྱང་བ་
ཡིན་གྱི། གཉི་ག་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རྟོག་གའི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་དགོས་
པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ཇི་ལྟར་གྲགས་པའི་འབད་པས་དེ་ཁོ་ན་མི་ཤེས་
པའི་གདུལ་བྱའི་སྒྲུ་པོ་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་པས་ཚོགས་གོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཡ་རོལ་པོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཁོ་རང་ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་བསྐྱང་
བ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚུལ་གསུམ་སྐོལ་བ་གཉིས་ཀའི་རོང་གྲུབ་
པའི་རྟོག་གོ་པའི་གཏན་ཚིགས་ནི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་
འདིར་དགོས་པ་མེད་དེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཚོས་གསུངས་པ་ནི་འང་སངས་རྒྱུ་རང་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་
གྲགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ཁས་ལེན་མི་ཤེས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་
གྲགས་པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་མཛད་དེ་ཕན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་
དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྩོད་པ་འདི་དག་དཀའ་བའི་གནས་སུ་སྒྲུང་ཞིང་བོད་སྤྱིའི་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མང་ལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་གོ་བ་ཡང་དག་པ་ཞིག་
ཆགས་པ་གོར་མ་ཆག་པས་སྒོ་གསར་དག་གིས་འབད་པར་རིགས་སོ། །

སྤྱར་སྤྱུས་པ། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་སྤང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། རྟེན་འབྱུང་རིགས་པའི་འོད་དཀར་སྒྲོ་བ་ཡིས། ཐར་གླིང་མ་
ལུས་གསལ་བའི་ཚུལ་བསམ་ཆོ། རྟོག་བྱལ་ཡིད་ཀྱི་རྩ་མཚོ་ཡངས་པ་ན། །དད་གདུང་རྒྱབས་ཀྱི་གདེངས་ཀ་སྤྱར་ཡང་འཕྱོ། །དེ་

115